

ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ
ของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน -
เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวธนาภรณ์ พุทธิมนต์ธร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
ธันวาคม 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ
ของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน -
เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
นางสาวธนาภรณ์ พุทธรนต์ธร

13 ก.พ. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

ธันวาคม 2545

๒16๔๔81

ธนาภรณ์ พุทธรนต์ธร. (2545). *ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน - เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์.

ความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ใน 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามเพศ อายุ พื้นฐานความรู้เดิม อาชีพ รายได้ และประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้เป็นนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t (t - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) และทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
2. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน และนักศึกษาที่มีประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระต่างกัน มีความเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน มีความเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการตลาด พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในด้านการจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีความเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการผลิตและด้านการจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีความเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการผลิต แตกต่างกัน

OPINIONS TOWARD THE EFFECTIVE FACTORS FOR SELF –
EMPLOYMENT SUCCESS OF THE LEARNERS FROM THE SHORT – COURSE
VOCATIONAL TRAINING PROGRAM AT KLONG – SAN DISTRICT NON – FORMAL
EDUCATION SERVICE CENTER IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
MISS THANAPORN PUTTAMONTORN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

December 2002

Thanaporn Puttamontorn. (2002). *Opinions the effective factors for self – employment success of the learners from the short – course vocational training program at Klong – San district non - formal education service center in Bangkok*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Project Advisor : Assoc. Prof. Chusri Wongrattana.

This research aimed to study and compare the opinions toward the effective factors for self – employment success of the learners from the short – course vocational training program at Klong – San district non – formal education service center in Bangkok in 2 aspects : The certain identifies of person who own self – employment business and the basic knowledges which necessary for person who own self – employment business. It was classified by sex, age, education, occupation, income, worked experience.

The target groups in this research were 120 learners. Questionnaires was used as a tool to collect data.

Percentage, mean, standard deviation, t-test, One way Analysis of Variance and Scheffé analysis were statistic method to analize the data.

The research revealed that :

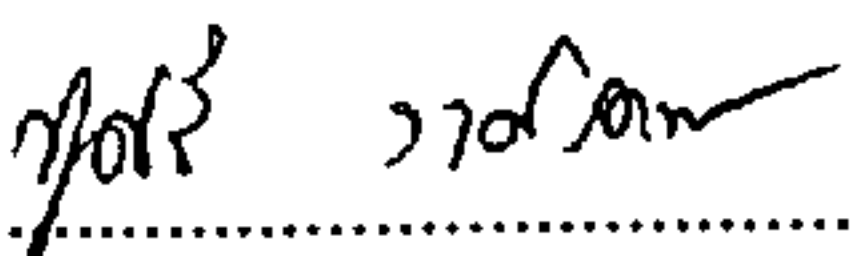
1. Learners' opinions in each aspect and overall aspects were at the high level.
2. There were no significant difference in sex and worked experience for the learners' opinion toward the effective factors for self – employment success in each aspect and overall.
3. There was no statistical significant difference for learners' opinions toward the effective factors for self – employment success of the learners from the short – course vocational training program in all aspects. Considered in each aspect, it was found that there was significant difference in learners' opinions toward the effective factors for self – employment success with the basic knowledges which necessary for person who own self – employment business in management at the .05 level from learners with different age.
4. There was no statistical significant difference for learners' opinions toward the effective factors for self – employment success of the learners from the short – course vocational training program in all aspects. Considered in each aspect, it was found that there was significant difference in learners' opinions toward the effective factors for self – employment success with the basic knowledges which necessary for person who own self – employment business in marketing at the .05 level from learners with different education and management at the .01 level from learners with different education.
5. There was no statistical significant difference for learners' opinions toward the effective factors for self – employment success of the learners from the short – course vocational training program in all aspects. Considered in each aspect, it was found that there was significant difference in learners' opinions toward the effective factors for self – employment success with the basic knowledges which

necessary for person who own self – employment business in production and management at the .05 level from learners with different occupation.

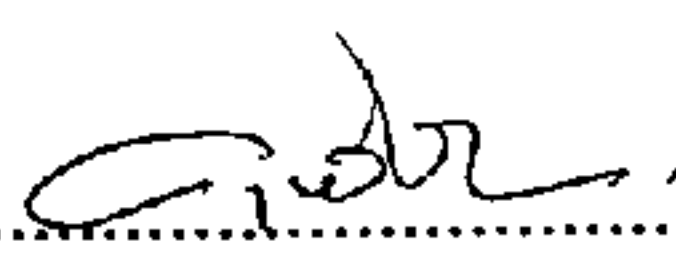
6. There was statistical significant difference in the certain identifies of person who own self – employment business and the basic knowledges which necessary for person who own self – employment business in marketing management and others for learners' opinions toward the effective factors for self – employment success of the learners from the short – course vocational training program in overall aspects at the .01 level from learners with different income. And at the the basic knowledges which necessary for person who own self – employment business in production at the .01 level from learners with different income. And marketing ,management and others at the .05 level from learners with different income.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

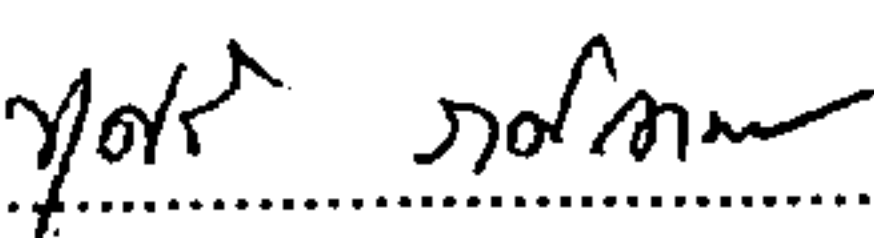
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

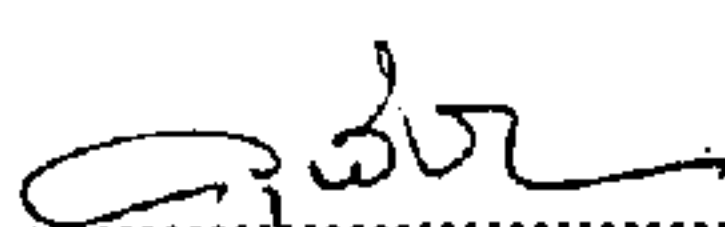

.....
(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย)

..... กรรมการ
(อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรกวิน)
วันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือ แนะนำให้ข้อคิดเห็น และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จากรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย อาจารย์ - สัญญากร ชุทธิภย์ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า และให้ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้ให้ทุนสนับสนุน จำนวน 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) จากเงินงบประมาณรายได้ ปีการศึกษา 2545

ขอกราบขอบพระคุณนายวิมล จำนงบุตร อาจารย์สุวรรณ ล่องประเสริฐ และอาจารย์เปรมสุรีย์ - เชื้อมทอง ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย และขอขอบพระคุณ นายปรเมศวร์ ศิริรัตน์ ที่ได้ให้ความกรุณาแนะนำในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณะครูอาจารย์ และนักศึกษาของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน และศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตบางขุนเทียน ที่กรุณาให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ขอขอบคุณพี่และเพื่อนๆ ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณนายสันตปา วงแหวน ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการทำสารนิพนธ์นี้เป็นอย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนญาติพี่น้องที่ให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจตลอดมา และขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของครูอาจารย์ ที่ให้การอบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ธนาภรณ์ พุทมนต์ธร

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
กลุ่มเป้าหมาย	4
ตัวแปรที่ศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
สมมติฐานของการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับอาชีพ	10
ความหมายของการประกอบอาชีพอิสระ	13
ความสำคัญของการประกอบอาชีพอิสระ	13
ปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ	15
ข้อควรคำนึงสำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ	18
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน	20
การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน	20
แนวคิดและปรัชญาการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน	21
ประเภทวิชาหลักสูตรพระยะสัน	25
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
งานวิจัยในประเทศ	39
งานวิจัยต่างประเทศ	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
กลุ่มเป้าหมาย	42
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	42
วิธีการสร้างเครื่องมือ	43
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การจัดกระทำข้อมูล	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	77
ความมุ่งหมายของการวิจัย	77
ความสำคัญของการวิจัย	77
กลุ่มเป้าหมายที่ได้ศึกษา	78
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	78
การเก็บรวบรวมข้อมูล	79
การวิเคราะห์ข้อมูล	79
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
อภิปรายผล	82
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	90
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	91
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	98
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	115

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ อายุ พื้นฐานความรู้เดิมหลักสูตร - วิชาชีพระยะสั้น ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร....	50
2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัจจัย จำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมและรายด้าน.....	52
3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระ ของผู้ประกอบการโดยรวม และรายข้อ.....	53
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการ - ประกอบอาชีพอิสระ ด้านการผลิต โดยรวมและรายข้อ.....	54
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการ - ประกอบอาชีพอิสระ ด้านการตลาด โดยรวมและรายข้อ.....	55
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบ - อาชีพอิสระ ด้านการจัดการโดยรวม และรายข้อ.....	56
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบ - อาชีพอิสระ ด้านบุคลากร โดยรวม และรายข้อ.....	57
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบ - อาชีพอิสระ ด้านการเงิน โดยรวมและรายข้อ.....	58
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบ - อาชีพอิสระ ด้านอื่นๆ โดยรวมและรายข้อ.....	59
10 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบ - อาชีพอิสระ จำแนกตามเพศ.....	60

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการ ประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามอายุ.....	61
12 การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้พื้นฐาน - ในการประกอบอาชีพอิสระ ในด้านการจัดการ จำแนกตามอายุ.....	63
13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการ ประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามพื้นฐานความรู้เดิม.....	64
14 การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ในความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้พื้นฐาน - ในการประกอบอาชีพอิสระในด้านการตลาดและการจัดการ จำแนกตามพื้นฐาน - ความรู้เดิม.....	66
15 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการ ประกอบอาชีพอิสระจำแนกตามอาชีพ.....	68
16 การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้พื้นฐาน ในการประกอบอาชีพอิสระในด้านการผลิต และด้านการจัดการ จำแนกตามอาชีพ.....	70
17 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบ - อาชีพอิสระจำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	71
18 การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ในด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบ อาชีพอิสระของผู้ประกอบการ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	73
19 การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพอิสระ ในด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการจัดการ ด้านอื่นๆ และรวมทุกด้าน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	74
20 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบ - อาชีพอิสระจำแนกตามประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ.....	76

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) มีวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนทุกคนทั้งในด้านร่างกาย และสติปัญญา ให้มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งใน ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง

สืบเนื่องจากรัฐบาล และกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และฝึกอบรมได้ตลอดชีวิต โดยหลักการศึกษารสร้างชาติ สร้างคน และสร้างงาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้สร้างความรู้ใหม่บนฐานความรู้เดิม ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และความ - ก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เน้นความรู้และทักษะ 4 ประการ คือ ความรู้ และทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ การมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และทำงานเป็น ตลอดจนสร้างและพัฒนาอาชีพให้ดียิ่งขึ้น (ทองอยู่ แก้วไทรธะ.2544 : 1)

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง สำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และ การแก้ไขปัญหาการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการศึกษาในหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้น ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนมุ่งพัฒนาเพื่อให้นักศึกษาเป็นผู้ที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และ สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งผลิตบุคคลที่มีความรู้ทางวิชาชีพ ตามความต้องการและความจำเป็นของ ประเทศ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกรายวิชาในการเรียนเพื่อต่ักดวงความรู้ ความสามารถในการสาขา อาชีพที่ตนสนใจ เป็นแหล่งความรู้ใหม่ และกิจกรรมต่างๆ ที่นักศึกษาสามารถเลือกศึกษาหรือฝึกฝนทักษะต่างๆ เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระได้อย่างกว้างขวาง ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาให้กับประชาชน จึงควรเป็นการ ศึกษาที่อยู่ในลักษณะการให้ชีวิตใหม่ และปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดีขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาวิชาชีพ เพราะการศึกษาวชิชาอาชีพเป็นการศึกษาพื้นฐานที่จำเป็นที่สุดสำหรับชีวิตของบุคคล ทำให้นักศึกษาสามารถเพิ่มพูน ความรู้ ทักษะและพัฒนางานอาชีพ เป็นทรัพยากรที่มีค่าของชาติ และชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองให้ดีขึ้นได้ เป็นการพัฒนากำลังคน ซึ่งในปัจจุบันประเทศชาติมีความต้องการที่จะพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม บรรารณนาที่จะให้เยาวชนและประชาชนมีอิสระที่จะเลือกวิถีการดำเนินชีวิตอิสระในการประกอบอาชีพ มีความสามารถในการประกอบอาชีพตามความถนัด และความต้องการของตนเอง

แนวโน้มการมีงานทำในอนาคต จากสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังประสบปัญหา อยู่ในขณะนี้ จากอัตราการเลิกจ้างของผู้ประกอบการต่างๆ ที่มีแนวโน้มเพิ่มจำนวนสูงขึ้นในขณะที่อัตรา - การจ้างงานใหม่มีจำนวนลดลง ส่งผลให้ผู้ไร้แรงงานและผู้สำเร็จการศึกษาที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ในช่วงนี้ต้อง ประสบปัญหาความเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก ซึ่งคาดการณ์ว่าจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อความต้องการแรงงาน ของประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

การคาดการณ์ของสภาพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . 2544) คาดการณ์อัตราการว่างงานในปี 2545 ว่ามีแนวโน้มอัตราการว่างงาน โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 3.9 – 4 ของกำลังแรงงานรวม หรือประมาณ 1 ล้านคน

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (มติชน . 2544) สำรวจภาวะการมีงานทำของประชากรทั่วประเทศ ในเดือนตุลาคม 2544 ปรากฏว่า ประชากรที่ยังไม่มีงานทำรวมแล้วมีทั้งหมด 1.06 ล้านคน หรือร้อยละ 3.20 การจ้างงานในระบบของปี 2544 ลดต่ำลงจาก 1.7 ล้านคน เหลือเพียง 1.5 ล้านคน และคาดว่าจะลดลงเหลือ 1.1 ล้านคน ในปี 2545

ปัญหาของกรุงเทพมหานครมีหลากหลายปัญหาด้วยกัน แต่ปัญหาที่สำคัญได้แก่ด้านการประกอบอาชีพ ปัญหาคนว่างงาน เนื่องจากการเพิ่มของประชากรอย่างรวดเร็ว ทำให้คนไม่มีงานทำเป็นจำนวนมาก ซึ่งการว่างงานนี้มีส่วนให้เกิดปัญหาสังคมอื่นๆ ตามมา

มนุษย์เราส่วนใหญ่ได้ใช้เวลาเพื่อการประกอบอาชีพประมาณ 2 ใน 3 ของชีวิต และอาชีพนั้นนอกจากจะเป็นวิถีทางที่จะได้มาซึ่งค่าตอบแทนเพื่อนำไปซื้อปัจจัยต่างๆ มาสนองความต้องการทางร่างกายแล้วยังเป็นกิจกรรมที่สนองความต้องการทางจิตใจ ความต้องการทางสังคมของมนุษย์ และเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชีวิตที่ไม่สามารถแยกออกจากพัฒนาการทางชีวิตอื่นๆ ได้ (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2527 : 25) รวมทั้งก่อให้เกิดความภูมิใจ ตระหนักในคุณค่าของตนเอง มีความสุขและความสมบูรณ์ในชีวิตอีกด้วย

อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน เนื่องจากสภาพการจ้างงานลดน้อยลงเป็นจำนวนมาก จึงเป็นการช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้ การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ มุ่งเน้นให้ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่เกิดแนวคิดในการพึ่งพาตนเองเป็นพื้นฐานมากกว่าการไปทำงานเป็นลูกจ้างเอกชนแต่เพียงอย่างเดียว(พรชัย บัวเกิด. 2537 : 1-2) อาชีพอิสระจึงมีบทบาทสำคัญมากขึ้น ผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ยังเป็นผู้นำสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจด้วย

จากสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน มีผู้ให้ความสนใจสมัครเรียนในหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสันของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ในปีงบประมาณ 2544 เป็นจำนวน 150 คน และมีนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสันจำนวนหนึ่ง ได้ให้ความสนใจสอบถามเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ ผู้วิจัยจึงได้สำรวจเบื้องต้น โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระได้คำตอบที่น่าสนใจหลายประการ ได้แก่ ต้องการทำเนื่องจากรายได้ดี เป็นงานอิสระ มีโอกาสก้าวหน้า มีโอกาสได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ และได้สอบถามถึงความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระที่ควรจะมี ได้คำตอบโดยสรุปคือ การมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่ การมีใจรักงานด้านธุรกิจ มีความอดสาหะในการทำงาน การมีมนุษยสัมพันธ์ดี และอื่นๆ นอกจากนี้ยังได้สอบถามถึงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งได้แก่ความรู้

ด้านการผลิต ความรู้ด้านการตลาด และอื่นๆ ผู้วิจัยซึ่งมีหน้าที่ประสานงานในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน จึงต้องการทราบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ อย่างเป็นระบบและหลากหลาย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน ให้นักศึกษามีแนวคิดในการประกอบอาชีพอิสระเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสันให้เอื้ออำนวยต่อนักศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และท้องถิ่นนั้นๆ ให้มากที่สุด และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของชาติได้อีกแนวทางหนึ่ง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของ นักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ใน 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ พื้นฐานความรู้เดิม อาชีพ รายได้ และประสบการณ์ - การประกอบอาชีพอิสระ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ทราบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา หลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการรับรู้ถึงคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ และเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน ให้นักศึกษามีแนวคิดในการประกอบอาชีพอิสระเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน และกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการได้อย่างเหมาะสม และเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ได้ศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายที่ได้ศึกษา ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพ -ระยะสั้น ที่ได้ลงทะเบียนเรียน ณ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน สังกัดศูนย์การศึกษานอก -โรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ในปีงบประมาณ 2545 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ซึ่งนักศึกษาที่ได้ลงทะเบียนเรียนมาจากพื้นที่การปกครอง 4 แขวง ของเขตคลองสาน ได้แก่ แขวงคลองสาน จำนวน 41 คน แขวงคลองตันไทร จำนวน 15 คน แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา จำนวน 29 คน และแขวงบางลำภูล่าง จำนวน 35 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 120 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา จำแนกเป็น

2.1.1 เพศ แบ่งเป็น

2.1.1.1 ชาย

2.1.1.2 หญิง

2.1.2 อายุ แบ่งเป็น

2.1.2.1 14 – 25 ปี

2.1.2.2 26 – 35 ปี

2.1.2.3 35 ปีขึ้นไป

2.1.3 พื้นฐานความรู้เดิม แบ่งเป็น

2.1.3.1 ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1.3.2 มัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1.3.3 สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1.4 อาชีพ แบ่งเป็น

- 2.1.4.1 รับจ้าง (รับจ้างทั่วไป ไม่มีเงินเดือนประจำ)
- 2.1.4.2 ประกอบอาชีพอิสระ
- 2.1.4.3 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/หน่วยงานเอกชน (มีเงินเดือนประจำ)
- 2.1.4.4 ว่างาน

2.1.5 รายได้ต่อเดือน

- 2.1.5.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท
- 2.1.5.2 5,000 – 8,000 บาท
- 2.1.5.3 สูงกว่า 8,000 บาท

2.1.6 ประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ

- 2.1.6.1 มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอิสระ
- 2.1.6.2 ไม่มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอิสระ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ใน 2 ด้าน

- 2.2.1 ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ
- 2.2.2 ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง การที่บุคคลดำเนินธุรกิจของตนเองอย่างอิสระ เพื่อมุ่งหวังรายได้กำไร และการใช้ความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพด้วยตนเองอย่างคล่องตัว โดยมีต้องพะวงขั้นตอนหรือข้อผูกมัดใดๆ กับหน่วยงานของทางราชการในด้านการกำหนดอัตราค่าจ้าง หรืออัตราค่าจ้างแรงงานของนายจ้างหรือลูกจ้าง

2. ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ และการรับรู้ต่อปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระใน 2 ด้าน คือ

2.1 ความคิดเห็นด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง การที่นักศึกษาเห็นด้วยว่าการประกอบอาชีพอิสระจะสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับลักษณะต่อไปนี้ คือ การมีค่านิยมและเจตคติที่ดี

ต่อการประกอบอาชีพอิสระ การมีใจรักงานด้านธุรกิจ การมีความคิดริเริ่มด้วยตนเอง และกล้ารับผิดชอบต่อการริเริ่มต่างๆ เหล่านั้น การกล้าเสี่ยงอย่างมีเหตุผล การมีความเชื่อมั่นในตนเอง การมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาโอกาสทางธุรกิจการงาน การมีความอดสาหัสในการทำงาน การมีความสามารถในการแก้ปัญหา การยึดมั่นในสัญญาการทำงาน การคำนึงถึงคุณภาพ การรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด รวมทั้งใช้เวลาว่างอย่างเป็นประโยชน์ การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และการมีมนุษยสัมพันธ์

2.2 ความคิดเห็นด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง การที่นักศึกษาเห็นด้วยว่าการประกอบอาชีพอิสระจะสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่านักศึกษามีความรู้ในด้านต่อไปนี้

2.2.1 ความรู้ด้านการผลิต ได้แก่ การรู้จักใช้วัสดุอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ การรู้จักการบริหารจัดการบุคลากรด้านการผลิต การมีความรู้ความชำนาญในการผลิต การมีความรู้ด้านพัสดุคงคลัง และการรู้จักแหล่งวัสดุที่หลากหลาย

2.2.2 ความรู้ด้านการตลาด ได้แก่ การมีความรู้ในสินค้าหรือบริการของตนเอง การมีความรู้ในด้านราคา การมีความรู้ในด้านสถานที่จัดจำหน่าย และการมีความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์

2.2.3 ความรู้ด้านการจัดการ ได้แก่ การมีความรู้ความสามารถและทักษะในการจัดระบบงาน การวางแผน การดำเนินงาน การประสานงาน การควบคุมและการประเมินผล เพื่อให้กิจการบรรลุเป้าหมายทั้งในด้านผลกำไรที่ดี ด้านชื่อเสียง และความไว้วางใจจากลูกค้า

2.2.4 ความรู้ด้านการเงิน ได้แก่ การมีความรู้ในด้านการบริหารการเงินรู้จักการหาแหล่งเงินทุน การพิจารณาจุดคุ้มทุน

2.2.5 ความรู้ด้านการบริหารบุคลากร ได้แก่ การมีความรู้ในด้านการสรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพ ความรู้ในด้านการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร ความรู้ในด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ

2.2.6 ความรู้ด้านอื่นๆ ได้แก่ การมีความรู้ด้านการบัญชี ด้านภาษีอากร ด้านกฎหมาย ด้านสภาวะการณ์ทางการเมือง และการมีความรู้ด้านนวัตกรรมที่ทันสมัย

3. อาชีพ แบ่งเป็น

3.1 รับจ้าง หมายถึง ผู้ที่ทำงานรับจ้าง โดยได้รับค่าตอบแทน ค่าจ้างเงินเดือนจากการทำงานเป็นรายวัน หรือรายเดือน

3.2 ประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง ผู้ที่ทำงานส่วนตัว หรือประกอบธุรกิจภายในครอบครัว ไม่เป็นลูกจ้างและไม่มีนายจ้าง โดยมีผลกำไรหรือขาดทุนเป็นของตนเอง

3.3 รับราชการ หมายถึง ผู้ที่รับราชการหรือทำงานในสังกัดของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจ

3.4 ว่างาน หมายถึง ผู้ที่ไม่ได้ทำงาน กำลังมองหาอาชีพอยู่ หรือผู้ที่ว่างงาน

4. รายได้ หมายถึง นักศึกษามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน รวมถึงรายรับอื่นๆ ด้วย เช่น เงินค่าล่วงเวลา เงินพิเศษอื่นๆ ที่ได้รับต่อเดือน

5. ประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา แบ่งเป็น

5.1 มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง เคยประกอบอาชีพอิสระหรือในปัจจุบันประกอบอาชีพอิสระอยู่

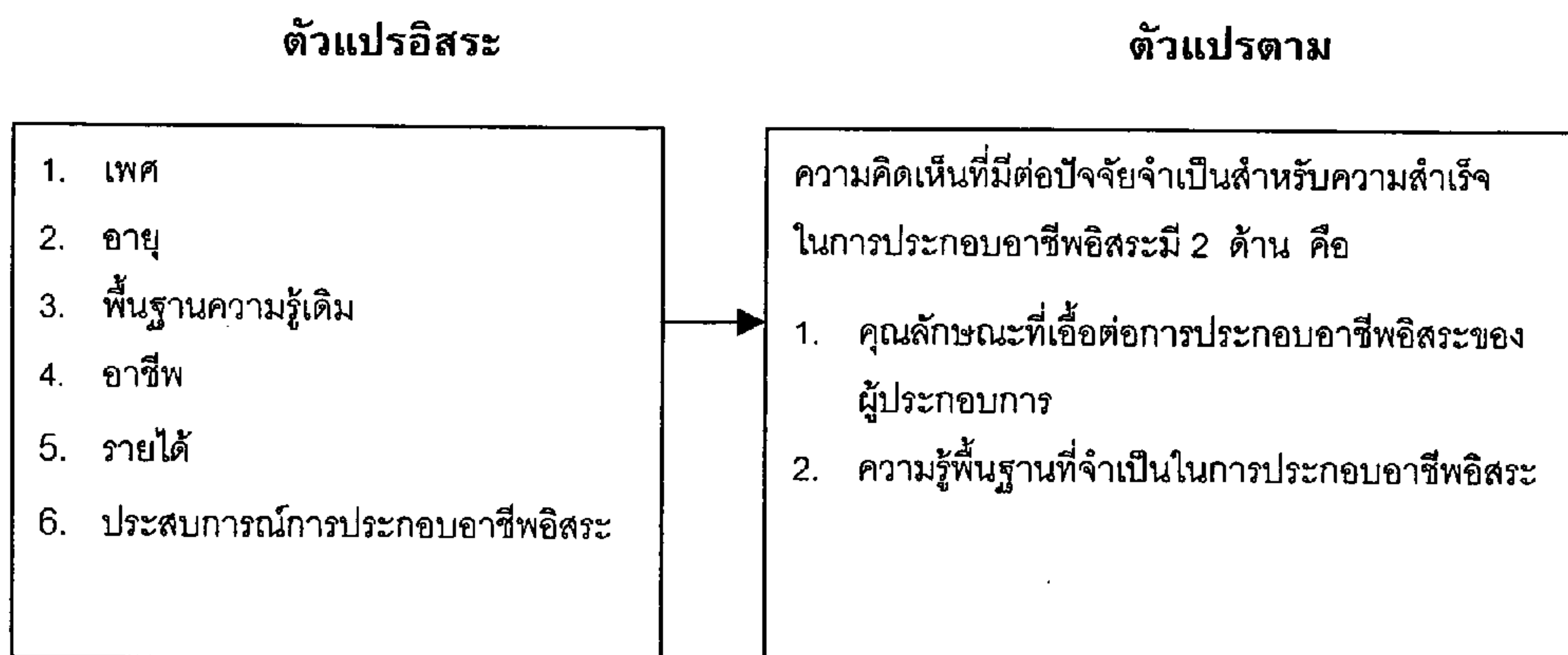
5.2 ไม่มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง ไม่เคยประกอบอาชีพอิสระ

6. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หมายถึงการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาทางด้านวิชาชีพ ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้พัฒนาหลักสูตรขึ้นโดยใช้เวลาเรียนตั้งแต่ 30 – 300 ชั่วโมง มีสาขาต่างๆ 7 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาคหกรรม สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาศิลปและหัตถกรรม สาขาวิชาดนตรีและนาฏกรรม สาขาวิชาเกษตรกรรม และสาขาวิชาอาชีพทั่วไป ในการวิจัยได้ใช้เฉพาะสาขาวิชาที่มีผู้มาสมัครขึ้นทะเบียนเรียนได้แก่ สาขาวิชาอาชีพทั่วไป ในรายวิชาการนวดฝ่าเท้า

7. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่สมัครขึ้นทะเบียนเรียนเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพ - ระยะสั้น ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน - กรุงเทพมหานคร 1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ในปีงบประมาณ 2545 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โดยเลือกเรียนในสาขาวิชาอาชีพทั่วไป รายวิชาการนวดฝ่าเท้า ซึ่งนักศึกษาที่ได้ลงทะเบียนเรียนมาจากพื้นที่การปกครอง 4 แขวง ของเขตคลองสาน ได้แก่ แขวงคลองสาน จำนวน 41 คน แขวง - คลองตันไทร จำนวน 15 คน แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา จำนวน 29 คน และแขวงบางลำภูล่าง จำนวน 35 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 120 คน

8. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน หมายถึง สถานศึกษาที่รับผิดชอบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในเขตคลองสาน ซึ่งแบ่งพื้นที่การปกครองเป็น 4 แขวง ได้แก่ แขวงคลองสาน แขวงคลองตันไทร แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา และแขวงบางลำภูล่าง เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน - กรุงเทพมหานคร 1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

กรอบแนวความคิดของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ แตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ แตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพ - อิสระแตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน
6. นักศึกษาที่มีประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ
 - 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับอาชีพ
 - 1.2 ความหมายของการประกอบอาชีพอิสระ
 - 1.3 ความสำคัญของการประกอบอาชีพอิสระ
 - 1.4 ปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ
 - 1.5 ข้อควรคำนึงสำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ
2. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
 - 2.1 การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
 - 2.2 ประเภทวิชาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
3. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ

แนวคิดเกี่ยวกับอาชีพ

การให้คำปรึกษาด้านอาชีพแบบผู้มาขอรับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง (Client – Centered Career Counseling) (ทิพย์วรรณ กิตติพร.2531 : 118 – 120)

1. การให้คำปรึกษาด้านอาชีพแบบผู้มาขอรับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง พัฒนามาจากหลักการของคาร์ล อาร์ โรเจอร์ (Carl R. Rogers) ที่เชื่อว่า การแก้ปัญหาทางอาชีพ หรือการวางแผนประกอบอาชีพควรเป็นหน้าที่ของผู้มาขอรับคำปรึกษา โดยมีผู้ให้คำปรึกษาทำหน้าที่เอื้ออำนวย (Facilitate) ให้ผู้มาขอรับคำปรึกษา ได้เกิดการสำรวจตนเอง รู้จักตนเอง และสิ่งแวดล้อมจนสามารถนำความรู้จักตนเองไปสู่การตัดสินใจวางแผนประกอบอาชีพ หรือแก้ปัญหาทางอาชีพ

กระบวนการให้คำปรึกษาด้านอาชีพแบบผู้มาขอรับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง

1. การสร้างสัมพันธภาพ เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการช่วยให้การให้คำปรึกษา - ประสพผล สำเร็จสร้างสัมพันธภาพ เน้นเรื่องทัศนคติของผู้ให้คำปรึกษาที่มีความจริงใจ เห็นอกเห็นใจ ยอมรับนับถือ เปิดเผย คุณสมบัติเหล่านี้ช่วยให้เกิดบรรยากาศของความไว้วางใจ ความเป็นกันเอง ช่วยให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาสามารถระบายความคับข้องใจ และปัญหาต่าง ๆ แก่ผู้ให้คำปรึกษา
2. การวินิจฉัยปัญหา เป็นการช่วยให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาพิจารณาถึงปัญหา หรือความคับข้องใจ โรเจอร์สหลีกเลี่ยงการใช้คำว่า การวินิจฉัยปัญหา เพราะถ้าผู้ให้คำปรึกษามุ่งจะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้มาขอรับคำปรึกษา เพื่อใช้ในการวินิจฉัยปัญหาแล้วจะทำให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาเข้าใจว่า หน้าที่การแก้ปัญหา หรือการวางแผนประกอบอาชีพเป็นหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาไม่ใช่หน้าที่ของตน
3. การใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ นอกจากผู้ให้คำปรึกษาแสดงถึงทัศนคติที่ดีต่อผู้มาขอรับคำปรึกษาแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาควรใช้เทคนิคต่าง ๆ ประกอบการให้คำปรึกษา เช่น การฟัง การนำการใช้คำถาม ความเงียบ การสะท้อนกลับ การเผชิญหน้า การตีความหมาย การสรุป และการให้กำลังใจ เป็นต้น การใช้เทคนิคเหล่านี้จะช่วยให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาเกิดการสำรวจตนเอง เข้าใจตนเอง และสามารถวางแผนประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม
4. การประเมินผลและติดตามผล เป็นการประเมินผลการให้คำปรึกษา และติดตามผล ดูว่าการให้คำปรึกษาบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

การให้คำปรึกษาแบบผู้มาขอรับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง อาจใช้แบบทดสอบเพื่อช่วยให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาเข้าใจตนเอง และประเมินตนเอง

1. ใช้แบบทดสอบเพื่อผู้มาขอคำปรึกษาต้องการ
2. อธิบายถึงจุดประสงค์ของแบบทดสอบ
3. เสนอผลการทดสอบตามความเป็นจริง
4. คำนึงถึงอารมณ์ และความรู้สึกของผู้มาขอคำปรึกษาในการเสนอผลการทดสอบ
5. ให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาแสดงความรู้สึก และอภิปรายเกี่ยวกับผลการทดสอบ

การให้คำปรึกษาแบบผู้มาขอรับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง เป็นกระบวนการช่วยเหลือให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาได้สำรวจเจตคติ และความรู้สึกของตน ให้พัฒนาความเข้าใจตนเองและการยอมรับตนเอง ซึ่งจะช่วยให้สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพและวางแผนโครงการประกอบอาชีพที่เหมาะสม ในการให้คำปรึกษาแบบนี้จะเน้นในเรื่องเจตคติของผู้ให้คำปรึกษา และอารมณ์ความรู้สึกของผู้มาขอรับคำปรึกษา สามารถนำแบบทดสอบมาใช้ และให้ข้อมูลทางอาชีพในระหว่างการให้คำปรึกษา ถ้ามีความจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อผู้มาขอรับคำปรึกษา

2. การให้คำปรึกษาด้านอาชีพโดยยึดหลักพัฒนาการทางอาชีพ

(Developmental - Career Counseling) (ทิพย์วรรณ กิตติพร. 2531 : 120 – 121) การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ โดยยึดหลักในเรื่องการพัฒนาการทางอาชีพของผู้มาขอรับคำปรึกษา การให้ข้อมูลด้านอาชีพเพื่อให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาสามารถเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม มีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นการประเมินผู้มาขอรับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องประเมินว่าพัฒนาการทางอาชีพของผู้มาขอรับคำปรึกษาอยู่ในขั้นใด มีวุฒิภาวะทางอาชีพหรือไม่ เป็นการช่วยเหลือให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาเข้าใจองค์ประกอบในด้านส่วนตัว สังคม และอื่น ๆ เพื่อช่วยในการเตรียมตัวที่จะเลือกอาชีพต่อไป

2. ขั้นการพิจารณาปัญหา ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดปัญหาแก่ผู้มาขอรับคำปรึกษา ดังนี้

2.1 วิเคราะห์วิธีพิจารณาเลือกอาชีพของผู้มาขอรับคำปรึกษาว่ามีเหตุผลเหมาะสมหรือไม่

2.2 พิจารณาวุฒิภาวะทางอาชีพของผู้มาขอรับคำปรึกษา

2.3 พิจารณาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผู้มาขอรับคำปรึกษา ทางด้านครอบครัว บุคลิกภาพ แรงจูงใจ ความถนัด และอื่นๆ โดยพิจารณาว่า องค์ประกอบเหล่านี้เกี่ยวข้องกับ การเลือกอาชีพของผู้มาขอรับคำปรึกษาอย่างไร

3. **ขั้นการใช้เทคนิคสัมภาษณ์** ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องใช้เทคนิคต่างๆ เช่น การถาม การนำ การสะท้อนความรู้สึก การเผชิญหน้า และอื่น ๆ เพื่อช่วยให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาได้ระบายอารมณ์และความรู้สึก ซึ่งจะทำให้เกิดการสำรวจตนเอง ความเข้าใจตนเอง และสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพหรือแก้ปัญหาทางอาชีพได้

4. **ขั้นการประเมินผลและติดตามผล** ผู้ให้คำปรึกษาจะประเมินผล และติดตามผลดูว่าการให้คำปรึกษานั้นบรรลุวัตถุประสงค์นั้นมากน้อยเพียงใด เพื่อหาทางปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น

วิธีการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ โดยยึดหลักพัฒนาการทางอาชีพนั้นเป็นการผสมผสานระหว่างการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล กับแบบผู้มาขอรับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง โดยในการให้คำปรึกษาผู้ให้คำปรึกษาจะต้องประเมินผู้มาขอรับคำปรึกษาว่ามีวุฒิภาวะทางอาชีพหรือไม่ และต้องพิจารณาองค์ประกอบด้านต่างๆ เช่น ด้านครอบครัว บุคลิกภาพ ความถนัด และแรงจูงใจ เน้นให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาได้ระบายอารมณ์ ความรู้สึกออกมาเพื่อการสำรวจตนเองให้เกิดความเข้าใจตนเอง จนสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพหรือแก้ปัญหาด้านอาชีพได้

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่ยึดถือการทำงานเป็นสำคัญ (Work – Oriented Society) การจัด - การศึกษาในปัจจุบัน จึงเป็นการเตรียมบุคคลให้เข้าสู่โลกของงาน และอาชีพ การประกอบอาชีพ หรือการมีงานทำ นอกจากจะเป็นการใช้ความรู้ ความสามารถ ที่มีอยู่เพื่อการยังชีพและครอบครัวแล้ว ยังเป็นการสร้างเกียรติภูมิ และคุณค่าให้กับผู้ทำงาน และสังคม นอกจากนั้นสังคมปัจจุบันยังให้การยอมรับกับบุคคลที่มีงานทำ หรือมีอาชีพ มากกว่าบุคคลที่ไม่มีอาชีพอีกด้วย (กฤษมณฑ์ วัฒนานรงค์. 2540).

ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการเลือกอาชีพหรือเปลี่ยนอาชีพ ได้แก่ วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป (Life – Styles) โครงสร้างของครอบครัว (Family Patterns) การหย่าร้าง (Divorce Rate) สภาพเศรษฐกิจ (Economy) โอกาสในการศึกษา (Educational Opportunities) การทำงานมากกว่าหนึ่งงาน (Dual Careers) การทำงานของสตรี (Working Women) และรวมถึงภาวะ Midlife Crisis และการมีชีวิตรที่ยืนยาวขึ้น (Life Expectancy) สิ่งเหล่านี้มาเกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ โดยเฉพาะของผู้ใหญ่หลังวัย 25 ปี (Levinson, D.J. Darrow, C.N., Klein, E.B., Levinson, M.H., & Mckee, B. (1978).

จากแนวคิดดังกล่าวมีหลายปัจจัยที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโอกาสในการศึกษา ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน ซึ่งมีหน้าที่ในการจัด กิจกรรมการศึกษาสายอาชีพ จึงมีหน้าที่โดยตรงในการให้คำแนะนำที่จำเป็น และก่อให้เกิดประโยชน์ เพื่อ - สอดคล้องกับนโยบาย และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่จะเอื้อให้นักศึกษามีแนวคิดในการประกอบ อาชีพอิสระให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ความหมายของการประกอบอาชีพอิสระ (Self Employment)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอิสระ ผู้วิจัยพบว่า มีผู้ให้ความหมายของคำว่า Self Employment ว่าการประกอบอาชีพอิสระ หรือการประกอบอาชีพส่วนตัวไว้ ดังต่อไปนี้

สุริพร ศรีทองกิตติกุล (2521: 5) กล่าวว่า อาชีพอิสระ หมายถึง งานอาชีพที่แต่ละบุคคลสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำมาหาเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องไปรับจ้างผู้อื่นเสมอไป หรือจะไปรับจ้างทำก็ได้

ประดิษฐ์ ขาสมบัติ และผาสุก พงษ์ไพจิตร (2530 : 1) ได้ให้ความหมายของการประกอบอาชีพส่วนตัว หรือการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง การประกอบธุรกิจส่วนตัวหรือของครัวเรือนหรือระหว่างหุ้นส่วนด้วยกัน เพื่อมุ่งหวังรายได้และกำไรโดยผู้ประกอบการเป็นผู้ทำงานในกิจการของตนเอง

เฉลียว บุรีภักดี (2531 : บทสัมภาษณ์) ให้ความหมายของอาชีพอิสระว่า หมายถึง อาชีพที่ผู้ประกอบการสามารถดำเนินกิจการของตนเองอย่างอิสระคล่องตัว โดยมีต้องพะวงขั้นตอนหรือข้อผูกมัดใดๆ กับหน่วยงานของทางราชการในด้านการกำหนดอัตราค่าจ้าง หรืออัตราค่าจ้างแรงงานของนายจ้างหรือลูกจ้าง

ความสำคัญของการประกอบอาชีพอิสระ

อาชีพอิสระ นับวันจะทวีความสำคัญมากขึ้นทั้งเหตุผลทางเศรษฐกิจ และเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาในปัจจุบันที่เน้นชุมชนเป็นฐาน การสร้างงานที่ก่อให้เกิดอาชีพอิสระในชุมชนตามโครงการ 1 ชุมชน 1 ผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อช่วยเหลือผู้ว่างงาน จึงมีผู้หันมาสนใจเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพอิสระกันมากขึ้น เพื่อจะได้ไปประกอบอาชีพที่ตนสนใจ และช่วยให้มีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้น

การทำงานเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับมนุษย์ เพราะช่วยสร้างกฎเกณฑ์ให้แก่ชีวิต ช่วยให้มีมนุษย์มีชีวิตที่มั่นคงและมีประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิตดีขึ้น ตลอดจนสนองความต้องการในด้านต่างๆ ของมนุษย์ สรุปได้ว่ามนุษย์ ทำงานเพื่อ (การศึกษาเอกชน. 2539)

1. เงิน สำหรับแลกเปลี่ยนปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิต
2. ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
3. ความภาคภูมิใจ เกิดความตระหนักถึงความสำเร็จ เกิดความนับถือตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีเกียรติ
4. สุขภาพ จิตใจไม่ฟุ้งซ่าน ลดความวิตกกังวล
5. อำนาจ ปรารถนาควบคุมบังคับบัญชาคน เป็นผู้นำ

คือ ความแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระกับอาชีพทั่ว ๆ ไป (การศึกษาเอกชน. 2539 : 28) มีดังนี้

อาชีพอิสระ

1. เป็นเจ้าของกิจการด้วยตนเอง
2. มีอิสระในการตัดสินใจ
3. ไม่มีใครเชิญออกจากงาน
4. ผลตอบแทนไม่ตายตัว
5. ไม่จำกัดชั่วโมงทำงาน
6. ได้ทำในสิ่งที่ตนเองชอบ
7. ทำหายชีวิต
8. ช่วยให้ผู้อื่นมีงานทำ

ข้อเสียในการประกอบอาชีพอิสระ คือ ไม่มีวันหยุดแน่นอน ทุนอาจหมด ได้รับเงินไม่แน่นอน หรือสม่ำเสมอ ต้องแบกรับภาระธุรกิจส่วนตัว และคงต้องคำนึงเสมอว่าลูกค้าคือเจ้านาย

อาชีพทั่ว ๆ ไป

1. เป็นลูกจ้าง
2. ตัดสินใจตามนายจ้าง
3. มีสิทธิ์ออกจากงาน
4. ผลตอบแทนตายตัว
5. จำกัดชั่วโมงการทำงาน
6. อาจประกอบอาชีพในสิ่งที่ตนไม่ชอบ
7. มั่นคงสำหรับชีวิต
8. ช่วยให้ตนเองดำรงชีวิตอยู่ได้

ประเภทของอาชีพอิสระ (การศึกษาเอกชน. 2539 : 18)

อาชีพอิสระอาจแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มอาชีพ คือ

1. กลุ่มอาชีพที่ได้รับความรู้จากสถานศึกษา หรือสถาบันต่างๆ กลุ่มนี้ค่อนข้างมีระบบหรือหลักสูตรแน่นอน เช่น แพทย์ วิศวกร ทนายความ นักธุรกิจ ช่างตัดผม ช่างตัดเสื้อ เป็นต้น
2. กลุ่มอาชีพที่ไม่ได้รับความรู้จากสถานศึกษา หรือสถาบันต่างๆ ได้แก่ การเรียนรู้จากบรรพบุรุษ ศึกษาด้วยตนเอง และการฝึกประสบการณ์จากแหล่งประกอบอาชีพโดยตรงเช่น ช่างซ่อมรถ ช่างทาสี เพาะเห็ด ค้าของชำ เป็นต้น

อาชีพต่างๆ ที่มีอยู่ในโลก แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือแบ่งตามเนื้อหาวิชาของอาชีพ ประกอบด้วยสาขาอาชีพต่างๆ คือ เกษตรกรรม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม คหกรรม หัตถกรรม และศิลปกรรม และแบ่งตามลักษณะของการประกอบอาชีพ ได้แก่ อาชีพอิสระ และอาชีพรับจ้าง (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2541 : 3)

ลักษณะของอาชีพอิสระที่น่าสนใจ (กรมสามัญศึกษา.2535) แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่

- 2.2.1 ประเภทการผลิต คือ การสร้างสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งขึ้นมา ได้แก่ การทำสวน ทำไร่ เพาะพันธุ์พืช ผลิตวัสดุก่อสร้าง การทำเครื่องประดับ เป็นต้น
- 2.2.2 ประเภทการขาย คือ การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไปยังผู้บริโภค มีลักษณะซื้อสินค้ามาเพื่อจำหน่ายไป ได้แก่ ขายเสื้อ ขายหนังสือ ขายอุปกรณ์การเรียน เป็นต้น
- 2.2.3 ประเภทบริการ คือ การใช้ความรู้ความสามารถประกอบกับเครื่องมือ เพื่อให้บริการแก่ลูกค้า ได้แก่ ร้านเสริมสวย สถานีบริการน้ำมัน อยู่ซ่อมรถ เป็นต้น
- 2.2.4 ประเภทปฏิบัติผสม คือ การปฏิบัติงานผสมผสานกันตั้งแต่สองประเภทที่กล่าวมาขึ้นไป ได้แก่ ร้านอาหาร ร้านขาย และซ่อมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

ปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ(การศึกษาเอกชน.2539:30-31)

1. คุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ ได้แก่

- 1.1 มีค่านิยมและเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ
- 1.2 มีใจรักงานด้านธุรกิจ
- 1.3 มีความคิดริเริ่มด้วยตนเองและกล้ารับผิดชอบต่อการริเริ่มต่างๆ เหล่านั้น
- 1.4 กล้าเสี่ยงอย่างมีเหตุผล

- 1.5 มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 1.6 มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาโอกาสทางธุรกิจการงาน
- 1.7 มีความอดสาหะในการทำงาน
- 1.8 มีความสามารถในการแก้ปัญหา
- 1.9 ยึดมั่นในสัญญาการทำงาน
- 1.10 คำนึงถึงคุณภาพ
- 1.11 รู้จักใช้ทรัพยากรที่จำกัด รวมทั้งใช้เวลาว่างอย่างเป็นประโยชน์
- 1.12 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง
- 1.13 มีมนุษยสัมพันธ์ดี

2. ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งมีหลายด้านได้แก่

- 2.1 ด้านการผลิต ต้องมีความรู้ความชำนาญ
 - 2.2 ด้านการตลาด ต้องมีความรู้ความชำนาญในกระบวนการจำหน่ายและผลผลิตหรือการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 2.3 ด้านการจัดการ ต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะในการจัดระบบงาน การวางแผน การดำเนินงาน การประสานงาน การควบคุมและการประเมินผล เพื่อให้กิจการบรรลุเป้าหมายทั้งในด้านผลกำไรที่ดี ด้านชื่อเสียง และความไว้วางใจจากลูกค้า
 - 2.4 ด้านบุคลากร ได้แก่ การมีความรู้ในการคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การเลื่อนขั้นเลื่อนเงินเดือน การใช้แรงจูงใจเพื่อความสำเร็จของงาน
 - 2.4 ด้านอื่น ๆ ได้แก่ การเงิน การโฆษณา การบัญชี ภาษีอากร เป็นต้น
3. เงินทุน ผู้ประกอบจะต้องมีเงินทุนเพื่อเริ่มต้นกิจการและเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินการ
4. สถานที่ดำเนินธุรกิจ

การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

เป็นกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อนที่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากหลายฝ่ายด้วยกัน

1. สถาบันครอบครัว เพราะนอกจากจะมีหน้าที่ในการเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กแล้ว บิดามารดา ยังมีหน้าที่ปลูกฝังลักษณะนิสัย คุณธรรม เจตคติและค่านิยมให้แก่เด็กอีกด้วย
2. สถาบันการศึกษา ก็มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียน ถ้าสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้มีนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนอย่างจริงจังแล้ว นักเรียนนักศึกษาย่อมมีค่านิยม เจตคติ ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพอิสระเป็นอันมาก

การเตรียมตัวนักเรียนเข้าสู่อาชีพอิสระ

1. ให้ครูแนะแนวดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

- 1.1 ให้นักเรียนรู้จักตนเองด้านอาชีพโดยใช้แบบสอบถามให้นักเรียนรู้จักความสนใจ ความถนัด ความสามารถของตนเอง
- 1.2 ให้นักเรียนรู้จักโลกกว้างทางอาชีพ บริการข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ
- 1.3 ให้นักเรียนรู้จักกระบวนการตัดสินใจ และใช้บริการให้คำปรึกษาช่วยให้นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกกลุ่มอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้
- 1.4 ให้นักเรียนได้สัมผัสอาชีพจริงโดยประสานงานกับกลุ่มอาชีพอิสระที่จัดใน คาบเรียนกิจกรรม หรืออาชีพที่อยู่นอกโรงเรียน
- 1.5 ติดตาม ประเมินผล ให้นักเรียนทราบและปรับปรุงต่อไป

2. ให้ครูทุกคนที่สอนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการอบรมช่วยสอดแทรกปลูกฝัง คุณสมบัติพื้นฐานที่จะทำให้การประกอบอาชีพอิสระประสบผลสำเร็จ คุณสมบัติพื้นฐานที่ต้องการ ได้แก่ ความขยัน ความอดทน ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ กิริยามารยาทที่ดีงาม เป็นต้น

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระ (กองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน. 2539 : 32-34)

ผู้ประกอบอาชีพอิสระควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. ขยันขันแข็ง
2. ประหยัด
3. ซื่อสัตย์สุจริต
4. อดทน ไม่ท้อถอยง่าย ๆ
5. มีใจรักอาชีพ
6. กระตือรือร้นหาความรู้เพิ่มเติมสม่ำเสมอ
7. แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
8. รักษาคำพูด ตรงต่อเวลา
9. ไม่เอารัดเอาเปรียบ
10. เคารพตนเองและผู้อื่น ให้ความสำคัญกับคน
11. มีความรับผิดชอบ
12. มีคุณธรรม
13. มนุษย์สัมพันธ์ดี ร่าเริง แจ่มใส

แหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพอิสระ (กองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน.2539 : 36-37)

1. เงินทุนของตนเอง
2. ธนาคาร
3. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
4. กรมการพัฒนาชุมชน
5. กรมการค้าภายใน
6. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
7. สถาบันการเงินนอกระบบ

ข้อควรคำนึงสำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ

บุคคลที่คิดจะเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ธุรกิจส่วนตัว ควรคำนึงถึงในสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. ทิศทาง รู้ว่าตนเองกำลังทำอะไร กำหนดเป้าหมายชีวิตไว้แค่ไหน
2. ทุน ทุนในที่นี้มิใช่หมายถึงงบประมาณในรูปตัวเงินอย่างเดียว แต่มีความหมายกว้างไปถึงทุนที่เกิดจากการอบรม เกิดจากการสั่งสมประสบการณ์
3. ทำ จงเลือกทำอาชีพที่ตนเองถนัด สนใจ มีความสามารถ ทำอย่างสุดความสามารถ และพยายามบรรลุเป้าหมายที่วางไว้
4. ทำเล ในที่นี้หมายถึงสถานที่ที่เราจะประกอบอาชีพอิสระ
5. ทุ่มเท มีความขยันหมั่นเพียร และเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา พร้อมจะเผชิญปัญหาตลอดเวลา
6. ทน พร้อมอดทนกับงานที่ตนรับผิดชอบ อดทนต่อการมาติชมของผู้ใช้บริการ อดทนต่อเพื่อนร่วมงาน และรู้จักสร้างและรักษามิตรภาพ
7. ทบทวน ตรวจสอบในสิ่งที่ตนเองได้ดำเนินการไปแล้วว่าเกิดผลประการใดบ้าง ข้อใดดีพยายามรักษามาตรฐานของตนไว้ จุดใดไม่ดีต้องรีบแก้ไข

รายชื่ออาชีพอิสระที่น่าสนใจมีดังนี้ คือ (กองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน.2539 : 36 - 38)

1. เลี้ยงผึ้ง	2. เลี้ยงวัว ควาย	3. เลี้ยงลูกน้ำ
4. เลี้ยงหอยนางรม หอยแมลงภู่	5. เลี้ยงไก่	6. เลี้ยงเป็ด
7. เลี้ยงกุ้ง	8. เลี้ยงกบ	9. เลี้ยงหมู
10. เลี้ยงปลา	11. เลี้ยงสุนัข	12. เลี้ยงครั่ง
13. เพาะเห็ด	14. ปลุกผัก	15. ปลุกปาล์มน้ำมัน
16. ปลุกไม้ผล	17. ทำยาตองเหล้า	18. ทำกา
19. ทำอิฐ	20. ทำลูกบิด	21. ทำกำไล
22. ทำเครื่องหวาย	23. ทำกล่องกระดาษ	24. เครื่องปั้นดินเผา
25. ผลิตไอศกรีม	26. ทำกระสอบ	27. ชักรีดเสื้อผ้า
28. ทำดินสอสี	29. ทำเทียนไข	30. ทำร่ม
31. ทำลูกเหม็น	32. ทำผ้าพันคอ	33. ทำผ้าพันแผล
34. ทำถุงกระดาษ	35. วาดภาพ	36. ทำตะกร้าฟาง
37. ช่างเย็บผ้า	38. ทำโคมไฟฟ้า	39. ทำหม้อ
40. แกะสลักไม้	41. ขายของเร่	42. ร้านน้ำชา ขนมหวาน
43. ร้านขายผ้า	44. ร้านขายยา	45. บริการซ่อมแซม
46. ร้านค้า	47. รับจ้างเขียนโฆษณา	48. บริการเช่ารถ
49. บริการส่งอาหาร	50. รับซื้อของเก่า	51. ทำขนม
52. ถักไหมพรม	53. ทำตะเกียบ	54. ทำพรมเช็ดเท้า
55. จำหน่ายปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช	56. นักจัด และตกแต่งสวน	57. งานแม่บ้าน
58. รับเลี้ยงเด็ก	59. นวดแผนโบราณ	60. ทำกุญแจ

สรุปได้ว่าในปัจจุบันค่านิยมที่จะประกอบอาชีพอิสระมีเพิ่มมากขึ้น และความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ย่อมเป็นแนวทางในการพัฒนาการประกอบอาชีพอิสระให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นเจ้าของกิจการเอง มีอิสระในการตัดสินใจ มีรายได้ไม่จำกัด และไม่จำกัดชั่วโมงในการทำงาน ตลอดจนท้าทายความสามารถของมนุษย์ ซึ่งทุกคนมีสิทธิเลือกประกอบอาชีพอิสระตาม ความต้องการของตนเอง โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า อาชีพอิสระนั้นมีความสำคัญมาก งานหรืออาชีพที่แต่ละบุคคลจะเลือก จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสุข ความก้าวหน้าในชีวิต และความเจริญของประเทศ

หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

หลักการจัดวิชาชีพพระยะสัน

หลักการจัดวิชาชีพพระยะสันของกรมการศึกษานอกโรงเรียนเน้นการจัดวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพ มีรายได้ และมองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ อันจะส่งผลให้ประชาชนเกิดการอนุรักษ์ท้องถิ่น และเกิดการพัฒนาอาชีพที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน (กรมการศึกษานอกโรงเรียนส่วนกลาง.2524 : 38)

เกณฑ์การพิจารณาหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย หรือชุมชน และสามารถนำไปประกอบอาชีพ มีรายได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ต้องเป็นจุดประสงค์ที่เน้นการฝึกปฏิบัติ (ร้อยละ 80)
3. ความถูกต้องของเนื้อหาวิชา
4. ความเหมาะสมของลำดับขั้นของเนื้อหาวิชา การกำหนดเวลาในหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
5. เป็นหลักสูตรที่จบในตัวเอง

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการทำงาน อันจะเป็นพื้นฐานที่เพียงพอแก่การดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ
2. เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในอาชีพที่ดำเนินอยู่ เป็นการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น เป็นแนวทางการพัฒนาตนเองและประเทศชาติเป็นส่วนรวม
3. เพื่อส่งเสริมให้มีความสามารถในการประกอบอาชีพรองจากอาชีพเดิมที่ประกอบอยู่ และให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในอันที่จะเพิ่มพูนรายได้ให้สูงขึ้น
4. เพื่อให้รู้จักตนเอง รู้จักสังคม และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้เป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพ

ความเป็นมาของการจัดการศึกษาสายอาชีพ

การจัดการศึกษาสายอาชีพ เดิมดำเนินโครงการโดยโรงเรียนผู้ใหญ่เคลื่อนที่ โรงเรียนผู้ใหญ่ประจำที่ และโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่สังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษาใช้หลักสูตร 300 ชั่วโมง มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกฝนอบรมวิชาชีพให้แก่ผู้ที่ไม่มีโอกาสได้เรียนต่อในวัยอันสมควร ให้มีโอกาสดำเนินการอาชีพ เพื่อนำไปประกอบอาชีพ หรือเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาที่ประสบอยู่ในชีวิตประจำวัน การจัดการเรียนการสอนเน้นหนักให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนให้เกิดความชำนาญในระดับช่างกึ่งฝีมือ เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน หรือดำเนินการอาชีพตามที่ได้ฝึกอบรม จากการติดตามผลและวิจัยการดำเนินงานวิชาชีพระยะสั้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติพบว่า การดำเนินงานมีปัญหาหลายด้าน ทำให้การจัดการศึกษาวิชาชีพไม่สำเร็จตามจุดมุ่งหมายเท่าที่ควร ด้านหลักสูตรเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งเพราะมีข้อบกพร่อง ล้าสมัย ไม่ทันเหตุการณ์ปัจจุบัน ขาดความยืดหยุ่น จำนวนชั่วโมงไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา จึงได้มีการปรับปรุง แก้ไขหลักสูตร มาใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่แต่ละวิชาแยกเนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่ เรียกว่า รายวิชา แต่ละรายวิชาจบในตัวเอง ใช้เวลาเรียนสั้นๆ และจัดให้รายวิชาเหล่านั้นเชื่อมโยงกับรายวิชาอื่นๆ สามารถเรียนต่อเนื่องกันได้ การแยกแต่ละรายวิชาให้มีอิสระเช่นนี้ก็เพื่อจะสนองความต้องการของผู้เรียนที่มีเวลาเรียนน้อย หรือ มีกำลังทรัพย์ไม่เพียงพอที่จะเรียนต่อในรายวิชาอื่นเป็นระยะเวลายาวนานให้มีโอกาสเรียนจบหลักสูตรโดยไม่ถือว่า เป็นการออกกลางคัน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2524 : 3 - 4)

ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น มีหลายหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ โดยเฉพาะกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนเป็นรุ่นๆ ละ 100 , 150 , 200 , 250 และ 300 ชั่วโมง แห่งใดจะจัดรุ่นละกี่ชั่วโมงขึ้นกับแต่ละสถานศึกษาจะเห็นว่าเหมาะสม วิชาชีพที่เปิดสอนโดยทั่วไปมี 4 ประเภท คือ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ได้แก่ ช่างเครื่องยนต์ ช่างเครื่องยนต์เล็ก ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ ช่างเชื่อมไฟฟ้า ประเภทวิชาคหกรรม ได้แก่ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี ช่างตัดเสื้อผ้าชาย ศิลปะประดิษฐ์ ช่างตัดผม - เสริมสวย และอาหาร - ขนม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่ การทำบัญชี พิมพ์ดีดไทย พิมพ์ดีดภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ เกษตรกรรม และประเภทวิชาอาชีพทั่วไป ได้แก่ การนวดฝ่าเท้า ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต 1 และ 2 นอกเหนือจากนี้มีการจัดบ้างเป็นครั้งคราวตามความต้องการของท้องถิ่นและกลุ่มเป้าหมาย เช่น วิชาชีพช่างตัดผมชาย การทอผ้าด้วย กี่กระตุก เกษตรกรรม ซึ่งในแต่ละสาขาวิชา มีการจัดการสอนในเนื้อหาวิชาอาชีพที่อยู่ในความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย ถ้ามีเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่จะดำเนินการและมีครูที่สามารถให้ความรู้ในวิชาชีพนั้นก็เปิดสอนได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2526 : 3 - 4)

กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน ในฐานะผู้วางแผนงานในการดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้วางกระบวนการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพไว้ 2 ประการ ดังนี้คือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 : 1-7)

การสอนตามหลักสูตรระยะสั้นระหว่าง 30 - 300 ชั่วโมง ซึ่งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการในลักษณะการส่งหน่วยเคลื่อนที่ ไปให้บริการในชุมชน

การสอนแบบกลุ่มสนใจ ใช้เวลาสอนหลักสูตรละไม่เกิน 30 ชั่วโมง ซึ่งเปิดดำเนินการสอน โดยการให้ประชาชนรวมกลุ่มกัน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดส่งวิทยากรเข้าไปสอน

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพทั้งสองประเภทดังกล่าว เน้นหลักการและวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษาด้านอาชีพแก่ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนที่ขาดโอกาส เพื่อให้เห็นช่องทางทำมาหากิน คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดีในการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระ หรือรับจ้างในตลาดแรงงานหรือปรับปรุงชีวิต ความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชน โดยใช้หลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับสภาพ และความต้องการของบุคคลและชุมชน

ความหมายของหลักสูตรอาชีพระยะสั้น

สมิตร คุณากร (2523 : 2) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง โครงการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการทางการศึกษาที่กำหนดไว้

เสาวนีย์ เลวลีย์ (2536 : 41) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้ว่า คือมวลประสบการณ์ที่จัดให้กับผู้เรียนจะมีความหมายที่กว้างและครอบคลุมมากที่สุด เพราะมีความหมายรวมถึงกระบวนการต่าง ๆ ทั้งหมด ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมหรือเกิดการเรียนรู้นั้น

ทาบ (เสาวนีย์ เลวลีย์. 2536 : 39 ; อ้างอิงจาก Taba. 1962) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรคือ แผนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วยความหมายการเรียนรู้ วัตถุประสงค์เฉพาะ - เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น เป็นเครื่องมือชี้แนวทางการเลือกและจัดเนื้อหา วิธีการเรียนการสอน รวมถึงการประเมินผลด้วย

หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หมายถึง หลักสูตรวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ที่กรมการศึกษานอก - โรงเรียนพัฒนาขึ้น เพื่อเปิดสอนแก่กลุ่มเป้าหมาย โดยใช้เวลาเรียนตั้งแต่ 3 - 300 ชั่วโมง (วินัย สายหงษ์. ม.ป.ป. : 7) ลักษณะของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นใช้ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของหลักสูตรรายวิชาที่จบในตัวเอง สามารถเลือกรายวิชาหนึ่งหรือเลือกหลายๆ รายวิชามาจัดการเรียนการสอนก็ได้ แต่ทั้งนี้เมื่อรวมเวลาแล้วไม่เกิน 300 ชั่วโมง ก็สามารถทำได้

หลักสูตรวิชาชีพของกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีอยู่หลายสาขาวิชาเพื่อให้เลือกสอนได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่นหรือชุมชนนั้นๆ หากไม่ตรงกับความต้องการของชุมชนก็สามารถพัฒนาหลักสูตรขึ้นใหม่ได้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและคล่องตัว กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้กรมการศึกษานอก - โรงเรียนอนุมัติหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นไม่เกิน 300 ชั่วโมงได้ และให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอนุมัติ

หลักสูตรวิชาอาชีพระยะสั้นไม่เกิน 50 ชั่วโมงได้ด้วย ซึ่งเป็นการเอื้ออำนวยให้ผู้จัดสามารถพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ (วินัย สายหงษ์. ม.ป.ป. : 7)

หลักสูตรวิชาอาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2525 เป็นหลักสูตรวิชาอาชีพระยะสั้นของกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2525 โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อใช้อบรมนักศึกษาหรือบุคคลทั่วไปที่มีความประสงค์จะเรียนรู้ เพื่อนำไปประกอบอาชีพหรือนำไปแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน และเพื่อให้ผู้เรียนสายสามัญทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนได้มีโอกาสศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีทางวิชาชีพ ตลอดจนสามารถโอนหน่วยกิตเข้าสมทบกับหน่วยกิตตามโปรแกรมการเรียนทางสายสามัญได้ การเรียนการสอนเน้นในทางปฏิบัติ ลักษณะสำคัญของหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรรายวิชา ซึ่งหมายความว่าถึงหลักสูตรที่แยกเนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่จบในตัวเองเฉพาะรายวิชานั้นๆ และจัดให้รายวิชาเหล่านั้นเชื่อมโยงกับรายวิชาอื่นๆ จนสามารถเรียนต่อเนื่องกันได้ ผู้เรียนจบเฉพาะรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งหรือเสริมอาชีพเดิมให้ดียิ่งขึ้น ถ้าต้องการนำไปประกอบอาชีพจะต้องมีความรู้พื้นฐานในวิชาชีพนั้นมาบ้างแล้ว หรือเลือกเรียนรายวิชาชีพนั้นๆ หลายๆ รายวิชาต่อเนื่องกัน ระยะเวลาเรียนแต่ละรายวิชาขึ้นอยู่กับความสั้นยาวของเนื้อหา ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเฉพาะส่วนที่ต้องการ เมื่อจบแล้วแต่ละรายวิชาแล้วถือว่าจบหลักสูตรจะไม่เรียนต่อรายวิชาอื่นๆ อีกก็ได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2525 : 2)

ต่อมากรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ประกาศใช้ระเบียบกรมการศึกษานอกโรงเรียนว่าด้วยการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพ พ.ศ. 2535 ประกาศให้ใช้เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2536 โดยมีสาระสำคัญคือการจัดการศึกษาสายอาชีพจัดได้ ตามแผนพัฒนาชนบทแห่งชาติหรือแผนพัฒนาจังหวัด หรือจัดตามปกติและหรือตามความต้องการเร่งด่วนของผู้เรียน ชุมชน ตลาดแรงงาน หรือจัดในลักษณะอื่นๆ ตามที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนเห็นสมควรสำหรับการจัดการเรียนการสอน อาจเป็นการเรียนด้วยตนเองจากสื่อหรือเรียนจากครูผู้ชำนาญ หรือวิทยากร หรือเรียนจากการศึกษาดูงานนอกสถานศึกษา หรือเรียนในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระ ส่วนหลักสูตรให้สอดคล้องกับลักษณะและสภาพความต้องการของท้องถิ่น ให้มีลักษณะเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตการงานและอาชีพ การประกอบอาชีพอิสระ การเข้าสู่ตลาดแรงงาน สำหรับระยะเวลาเรียนให้จัดได้ห้องเรียนหรือกลุ่มละไม่เกิน 3 ชั่วโมงต่อวัน ถ้ามีความจำเป็นสามารถจัดได้ไม่เกินวันละ 5 ชั่วโมง แต่ไม่เกินสัปดาห์ละ 30 ชั่วโมง ทั้งนี้ต้องขออนุญาตจากหัวหน้าสถานศึกษา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นรายๆ ไป (วินัย สายหงษ์. ม.ป.ป. : 22 – 27)

นอกจากนั้น สุนทร สุนันท์ชัย (2529 : 121-122) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิชาชีพ ดังนี้

1. การฝึกเพื่อให้มีงานทำ (Job Training) เพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่ยังไม่มีอาชีพให้มีอาชีพตามโรงงานอุตสาหกรรม ร้านค้า และหน่วยงานต่าง ๆ
2. ฝึกวิชาชีพเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพด้วยตนเองได้ (Training for Selfemployment) การฝึกอาชีพในข้อนี้ มุ่งที่จะให้ประชาชนสามารถไปประกอบกิจการของเขาเอง เช่น เปิดร้านซ่อมเครื่องยนต์เล็ก รับจ้างตัดเสื้อผ้า เปิดร้านอาหาร เป็นต้น
3. ฝึกอาชีพเพื่อให้นำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง (Training for - Selfemployment) การฝึกอาชีพประเภทนี้มุ่งที่จะให้ผู้เรียนนำความรู้ ไปใช้ปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง เช่น รู้จักปรุงอาหารให้มีคุณค่าทางโภชนาการ รู้จักเลี้ยงเด็กให้มีสุขภาพอนามัยดี เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้สรุปจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาวิชาชีพพระยะสั้น ของกรมการศึกษานอกโรงเรียนไว้ว่าเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่ดีต่อการทำงาน การประกอบอาชีพ และ จัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในระดับต่าง ๆ ตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล เพื่อเป็น การปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนสามารถประกอบอาชีพอิสระด้วยตนเองได้ปรับปรุงอาชีพรับจ้างใน ตลาดแรงงานได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 10)

ในปัจจุบัน กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้วางวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาวิชาชีพ เพื่อให้ ผู้จัดสามารถขึ้นจัดการจัดได้ แต่ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับนโยบาย และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และในช่วงเวลาด้วย โดยจัดให้อยู่ในกรอบจุดประสงค์ ดังนี้ (วินัย สายหงษ์. ม.ป.ป. : 5)

1. เพื่อส่งเสริมการกระจายรายได้ และแก้ปัญหาความยากจน โดยการส่งเสริมให้ประชาชน มีความรู้ ความสามารถที่จะสร้างงาน ประกอบอาชีพอิสระ และเพิ่มพูนรายได้
2. เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการทำงานและความต้องการของตลาดแรงงาน
3. เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพพื้นฐานที่สามารถประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้

ประเภทวิชาหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์

หลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ พุทธศักราช 2525 แบ่งออกเป็น 3 ประเภทวิชา ดังต่อไปนี้ คือ
(กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2525 : 10 – 128)

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มี 4 วิชา คือ

1.1 วิชาช่างยนต์ มี 12 รายวิชา

1.1.1	ความรู้เบื้องต้นช่างยนต์	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.1.2	หลักการทำงานของเครื่องยนต์	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.1.3	ถอดประกอบ แก๊สและปรับแต่งชิ้นส่วนของเครื่องยนต์	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.1.4	ระบบจุดระเบิดของเครื่องยนต์แก๊สโซลีน	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.1.5	ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์เบนซินและแก๊สโซลีน	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.1.6	ระบบน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ดีเซลและการจุดระเบิด	จำนวน 60 ชั่วโมง
1.1.7	ระบบหล่อลื่น	จำนวน 15 ชั่วโมง
1.1.8	ระบบระบายความร้อนของเครื่องยนต์	จำนวน 15 ชั่วโมง
	การตรวจสอบและปรับแต่งเครื่องยนต์	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.1.9	ระบบไฟชาร์จและไฟแสงสว่างในรถยนต์	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.1.10	ระบบสตาร์ทเครื่องยนต์	จำนวน 15 ชั่วโมง
1.1.11	หมวดข้อขัดข้องของเครื่องยนต์และวิธีการแก้ไข	จำนวน 45 ชั่วโมง
1.1.12	การบำรุงรักษาเครื่องยนต์	จำนวน 30 ชั่วโมง

1.2 วิชาช่างวิทยุ มี 8 รายวิชา

1.2.1	วิทยุเบื้องต้น	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.2.2	หลักการของเครื่องมือทดสอบและการใช้งาน	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.2.3	เซมิคอนดักเตอร์และการใช้งาน	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.2.4	เครื่องขยายเสียงแบบต่าง ๆ	จำนวน 60 ชั่วโมง
1.2.5	เครื่องรับ – ส่งวิทยุแบบเอ-เอ็มและเอฟ-เอ็ม	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.2.6	เครื่องเสียงชนิดต่าง ๆ และการใช้งาน	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.2.7	การตรวจสอบซ่อมเครื่องขยายเสียงและเครื่องรับวิทยุแบบ เอ-เอ็มและเอฟ-เอ็ม และวิทยุเทปคาสเซ็ท	จำนวน 60 ชั่วโมง
1.2.8	การตรวจสอบเครื่องใช้ทางอิเล็กทรอนิกส์	จำนวน 30 ชั่วโมง

1.3 วิชาช่างไฟฟ้ามี 9 รายวิชา

1.3.1	ไฟฟ้าเบื้องต้น	จำนวน 60 ชั่วโมง
1.3.2	เครื่องมือวัดไฟฟ้า	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.3.3	การเดินสายไฟฟ้าในอาคาร	จำนวน 90 ชั่วโมง
1.3.4	การตรวจซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้าประเภทแสงสว่าง	จำนวน 9 ชั่วโมง
1.3.5	การตรวจซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทให้ความร้อน	จำนวน 21 ชั่วโมง
1.3.6	การตรวจซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทใช้มอเตอร์	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.3.7	การซ่อมหม้อแปลงไฟฟ้าแบบอโต้	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.3.8	อินคักชันมอเตอร์แบบหนึ่งเฟส	จำนวน 60 ชั่วโมง
1.3.9	ยูนิเวอร์ซัลมอเตอร์	จำนวน 45 ชั่วโมง

1.4 วิชาช่างเชื่อมโลหะ มี 23 รายวิชา

1.4.1	ความรู้ทั่วไป	จำนวน 10 ชั่วโมง
1.4.2	การเชื่อมแก๊ส 1	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.4.3	การเชื่อมแก๊ส 2	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.4.4	การเชื่อมแก๊ส 3	จำนวน 45 ชั่วโมง
1.4.5	การเชื่อมไฟฟ้า 1	จำนวน 60 ชั่วโมง
1.4.6	การเชื่อมไฟฟ้า 2	จำนวน 45 ชั่วโมง
1.4.7	การเชื่อมไฟฟ้า 3	จำนวน 45 ชั่วโมง
1.4.8	โลหะแผ่น	จำนวน 60 ชั่วโมง
1.4.9	การบัดกรี	จำนวน 30 ชั่วโมง
1.4.10	การบัดกรีและเชื่อมหม้อมน้ำรถยนต์	จำนวน 15 ชั่วโมง
1.4.11	งานสี	จำนวน 60 ชั่วโมง
1.4.12	งานประเภทโต๊ะ	จำนวน 15 ชั่วโมง
1.4.13	งานประเภทเก้าอี้	จำนวน 15 ชั่วโมง
1.4.14	งานประเภทชั้นวางของ	จำนวน 15 ชั่วโมง
1.4.15	งานประเภทราวพาดผ้า	จำนวน 15 ชั่วโมง
1.4.16	งานประเภทประตูเหล็ก	จำนวน 15 ชั่วโมง
1.4.17	งานประเภทลูกกรงหน้าต่าง	จำนวน 15 ชั่วโมง
1.4.18	งานประเภทกระป๋องดักน้ำ	จำนวน 15 ชั่วโมง

1.4.19	งานประเภทตู้	จำนวน 15 ชั่วโมง
1.4.20	งานถังขยะ	จำนวน 15 ชั่วโมง
1.4.21	งานประเภทข้อต่อต่าง ๆ	จำนวน 15 ชั่วโมง
1.4.22	งานประเภทกรวยลิตร	จำนวน 15 ชั่วโมง
1.4.23	งานประเภทเตียง	จำนวน 15 ชั่วโมง

2. ประเภทวิชาคหกรรม มี 4 วิชา คือ

2.1 วิชาช่างตัดเสื้อผ้าสตรี มี 18 รายวิชา

2.1.1	ความรู้เบื้องต้นในการตัดเย็บเสื้อผ้า	จำนวน 15 ชั่วโมง
2.1.2	กระโปรง 1	จำนวน 45 ชั่วโมง
2.1.3	กระโปรง 2	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.1.4	กระโปรง 3	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.1.5	เสื้อ 1	จำนวน 90 ชั่วโมง
2.1.6	เสื้อ 2	จำนวน 60 ชั่วโมง
2.1.7	เสื้อ 3	จำนวน 45 ชั่วโมง
2.1.8	กระโปรงชุดติดกัน 1	จำนวน 45 ชั่วโมง
2.1.9	กระโปรงชุดติดกัน 2	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.1.10	กระโปรงชุดติดกัน 3	จำนวน 60 ชั่วโมง
2.1.11	ชุดไทยพระราชทานนิยม 1	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.1.12	ชุดไทยพระราชทานนิยม 2	จำนวน 60 ชั่วโมง
2.1.13	กางเกง 1	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.1.14	กางเกง 2	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.1.15	เสื้อผ้าชั้นใน 1	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.1.16	เสื้อผ้าชั้นใน 2	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.1.17	เสื้อผ้าเด็ก	จำนวน 45 ชั่วโมง
2.1.18	การซ่อมแซมและดัดแปลงเสื้อผ้า	จำนวน 45 ชั่วโมง

2.3 วิชาช่างตัดเสื้อชาย มี 16 รายวิชา

2.2.1	ความรู้เบื้องต้นในการตัดเย็บเสื้อผ้า	จำนวน 15 ชั่วโมง
2.2.2	เสื้อฮาวาย	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.2.3	เสื้อเชิ้ต	จำนวน 45 ชั่วโมง
2.2.4	เสื้อปกในตัว	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.2.5	เสื้อแร็กแลน	จำนวน 15 ชั่วโมง
2.2.6	เสื้อคอกลมและเสื้อกั๊ก	จำนวน 15 ชั่วโมง
2.2.7	เสื้อซาฟารี	จำนวน 15 ชั่วโมง
2.2.8	เสื้อพระราชทาน	จำนวน 15 ชั่วโมง
2.2.9	กางเกงแบบไม่มีจีบ	จำนวน 45 ชั่วโมง
2.2.10	กางเกงแบบมีจีบ	จำนวน 45 ชั่วโมง
2.2.11	กระเป๋ากางเกงแบบต่างๆ	จำนวน 15 ชั่วโมง
2.2.12	กางเกงกีฬา	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.2.13	กางเกงนอน กางเกงจีน	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.2.14	เสื้อกั๊ก	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.2.15	เสื้อสากล	จำนวน 90 ชั่วโมง
2.2.16	เสื้อราชปะแตน หรือเสื้อคอตั้ง	จำนวน 90 ชั่วโมง

2.3 วิชาอาหารและขนม มี 14 รายวิชา

2.3.1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาหารและโภชนาการ	จำนวน 10 ชั่วโมง
2.3.2	อาหารคาว 1	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.3.3	อาหารคาว 2	จำนวน 10 ชั่วโมง
2.3.4	อาหารคาว 3	จำนวน 10 ชั่วโมง
2.3.5	อาหารคาว 4	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.3.6	อาหารว่าง	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.2.7	อาหารหวาน 1	จำนวน 10 ชั่วโมง
2.2.8	อาหารหวาน 2	จำนวน 10 ชั่วโมง
2.2.9	อาหารหวาน 3	จำนวน 10 ชั่วโมง
2.2.10	อาหารหวาน 4	จำนวน 15 ชั่วโมง

2.2.11	อาหารหวาน 5	จำนวน 10 ชั่วโมง
2.2.12	เครื่องดื่ม	จำนวน 15 ชั่วโมง
2.2.13	การถนอมอาหาร	จำนวน 20 ชั่วโมง
2.2.14	การจัดบริการอาหาร	จำนวน 10 ชั่วโมง

2.4 วิชาช่างตัดผมและเสริมสวย มี 8 รายวิชา

2.4.1	ความรู้เบื้องต้น ช่างตัดผม – เสริมสวย	จำนวน 10 ชั่วโมง
2.4.2	การสระผม การม้วนและการเซท	จำนวน 40 ชั่วโมง
2.4.3	การตัดผม	จำนวน 60 ชั่วโมง
2.4.4	การย้อมและการโกรก	จำนวน 15 ชั่วโมง
2.4.5	การซอยผม	จำนวน 60 ชั่วโมง
2.4.6	การแต่งเล็บ	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.4.7	การแต่งหน้าและนวดหน้า	จำนวน 30 ชั่วโมง
2.4.8	การเกล้าผม	จำนวน 50 ชั่วโมง

3. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม มี 5 วิชา คือ

3.1 วิชาบัญชี มี 7 รายวิชา

3.1.1	บัญชีเบื้องต้น	จำนวน 30 ชั่วโมง
3.1.2	บัญชีสำหรับกิจการค้าขนาดเล็ก	จำนวน 30 ชั่วโมง
3.1.3	บัญชีสำหรับกิจการค้าขนาดใหญ่	จำนวน 90 ชั่วโมง
3.1.4	บัญชีส่วนบุคคลและการคำนวณเพื่อจัดแบบ แสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	จำนวน 30 ชั่วโมง
3.1.5	บัญชีสำหรับเกษตรกรรม	จำนวน 30 ชั่วโมง
3.1.6	บัญชีเพื่อการเสียภาษีสำหรับร้านค้า	จำนวน 15 ชั่วโมง
3.1.7	งบเปรียบเทียบยอดเงินฝากธนาคาร	จำนวน 15 ชั่วโมง

3.2 วิชาพิมพ์ดีดภาษาไทย มี 4 รายวิชา

3.2.1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพิมพ์ดีด	จำนวน 30 ชั่วโมง
3.2.2	ทักษะการพิมพ์ 1	จำนวน 90 ชั่วโมง
3.2.3	ทักษะการพิมพ์ 2	จำนวน 60 ชั่วโมง
3.2.4	การพิมพ์ดีดในสำนักงาน	จำนวน 30 ชั่วโมง

3.3 วิชาพิมพ์ดีดภาษาอังกฤษ มี 4 รายวิชา

3.3.1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพิมพ์ดีด	จำนวน 30 ชั่วโมง
3.3.2	ทักษะการพิมพ์ 1	จำนวน 60 ชั่วโมง
3.3.3	ทักษะการพิมพ์ 2	จำนวน 60 ชั่วโมง
3.3.4	การพิมพ์ดีดในสำนักงาน	จำนวน 30 ชั่วโมง

3.4 วิชาคอมพิวเตอร์ มี 4 รายวิชา

3.4.1	ปฏิบัติการ Windows	จำนวน 30 ชั่วโมง
3.4.2	โปรแกรมสำเร็จรูป Micro Soft word	จำนวน 30 ชั่วโมง
3.4.3	โปรแกรมสำเร็จรูป Micro Soft Excel	จำนวน 30 ชั่วโมง
3.4.4	โปรแกรมสำเร็จรูป Micro Soft Power Point	จำนวน 30 ชั่วโมง

3.5 วิชาการจัดการธุรกิจ มี 1 รายวิชา

3.5.1	การจัดการธุรกิจขนาดย่อม (ประเภทเจ้าของคนเดียว)	จำนวน 30 ชั่วโมง
-------	--	------------------

ปัจจุบันนี้ กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้พัฒนาหลักสูตรในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนไว้มากมาย โดยได้แบ่งหลักสูตรตามสาขาวิชาต่าง ๆ รวม 7 สาขา (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2526 : 17-20) ดังนี้

1. สาขาวิชาเกษตรกรรม เช่น วิชาการขยายพันธุ์พืช วิชาการเพาะเห็ด จัดไม้ดอกไม้ประดับ วิชาพืชไร่ วิชาพืชสวน วิชาพืชสมุนไพร ฯลฯ
2. สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม เช่น วิชาช่างวิทยุ วิชาช่างโทรทัศน์ วิชาช่างเครื่องทำ - ความเย็น วิชาช่างเขียนแบบ วิชาช่างเครื่องยนต์ ฯลฯ
3. สาขาวิชาคหกรรม เช่น วิชาช่างตัดเสื้อสตรี วิชาช่างเสริมสวย วิชาอาหารและขนม วิชาแกะสลักผัก - ผลไม้ วิชาช่างประดิษฐ์ดอกไม้แห้ง ฯลฯ

4. สาขาวิชาพาณิชยกรรม เช่น วิชาบัญชี วิชาพิมพ์ดีดภาษาไทย วิชาพิมพ์ดีดภาษาอังกฤษ วิชาคอมพิวเตอร์ วิชาการขาย วิชาการตลาด วิชาการโรงแรม วิชาคอมพิวเตอร์ วิชาภาษาต่างประเทศสำหรับการท่องเที่ยว

5. สาขาวิชาศิลปะและหัตถกรรม เช่น วิชาช่างเครื่องหนัง วิชาช่างจักสาน วิชาช่างแกะสลัก วิชาช่างเพ้นท์สี วิชาการทำผ้าบาติก ฯลฯ

6. สาขาวิชาดนตรีและนาฏกรรม เช่น วิชาดนตรีไทย วิชาดนตรีสากล วิชาการแสดง - พื้นบ้าน วิชานาฏศิลป์ ฯลฯ

7. สาขาวิชาอาชีพทั่วไป เช่น วิชาการพูดในที่ชุมชน วิชาแม่คฤหัสถ์ วิชาช่างถ่ายรูป วิชาศิลปะป้องกันตัว ฯลฯ

การจัดการเรียนการสอน

ในการจัดการเรียนการสอน ครูเป็นผู้พิจารณาเนื้อหาว่าควรจะสอนด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ อย่างละกี่เปอร์เซ็นต์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดำเนินการดังนี้ (พวงสุวรรณ พันธ์มะม่วง. 2541 : 24)

1. การชี้แจงสนทนาเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ ของ การเรียนการสอนอย่างชัดเจนก่อน

2. การสาธิต เพื่อให้ผู้เข้าใจ ขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ ขั้นตอน - การทำงาน ฯลฯ โดยผู้สอนทำการสาธิตและให้ผู้เรียนทดลองตาม

3. การปฏิบัติจริง ผู้เรียนทำงานตามที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้เกิดทักษะ และความชำนาญ ตลอดจนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น

4. ค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง เพื่อให้มีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องให้แตกฉานยิ่งขึ้น สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและสิ่งอื่น ๆ ที่เห็นว่าจะเป็นทางแห่งการสร้างคนให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างงานให้มีคุณภาพในอนาคต

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1

ประวัติความเป็นมา (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1.2542 :1)

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 เป็นสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ในบริเวณวัดพระยาทำ (ตรงข้ามกรมอุทการเรือ) ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบ้านช่างหล่อ เขตบางกอก น้อย กรุงเทพมหานคร เป็นอาคารไม้ 2 ชั้น 2 หลัง อาคารพัสดุ 1 หลัง ศูนย์การเรียน 1 หลัง ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 1 ไร่เศษ เดิมเป็นโรงเรียนผู้ใหญ่วัดพระยาทำ ซึ่งประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2522 สังกัดกองการศึกษา -

ผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา ต่อมาได้ประกาศจัดตั้งเป็นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2530 และได้เปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2536 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2536 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 มีหน้าที่รับผิดชอบและบริการการศึกษานอกโรงเรียนในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ผังธนบุรีทั้งหมด ปัจจุบันนายวิมล จ่านองบุตร เป็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1

จุดเน้นการดำเนินงานปี 2544 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 รับผิดชอบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในเขต ผังธนบุรี ได้แบ่งพื้นที่ให้ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต ดูแล 12 เขต โดยประสานความร่วมมือกับเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน และได้กำหนดจุดเน้นสำหรับการปฏิบัติงาน ในปีงบประมาณ 2544 ดังนี้ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1. 2544 : 21-22)

1. การสำรวจข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย สำหรับการวางแผนระดับจุลภาค เพื่อจัดบริการกิจกรรม การศึกษานอกโรงเรียนได้ให้ครอบคลุมเป้าหมายในพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์บริการการศึกษา นอกโรงเรียน เขตทั้ง 12 เขต
2. จัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนให้กลุ่มเป้าหมายผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยเฉพาะคนพิการ เด็กเร่ร่อน ผู้สูงอายุ สตรีมุสลิม สตรีแม่บ้าน สตรีกลุ่มเสี่ยง ภิภษุ สามเณร เยาวชน สถานบริการ ทหารกองประจำการ และผู้นำชุมชน
3. ประสานความช่วยเหลือกับเครือข่าย และสรรหาบุคลากรในท้องถิ่นชุมชนในการจัดการ - ศึกษา นอกโรงเรียน โดยการจัดอบรมสัมมนาเครือข่าย ภูมิปัญญาของชาวบ้าน เพื่อการเป็นวิทยาทานและขยาย ผลกิจกรรมการศึกษา นอกโรงเรียน
4. จัดให้มีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักศึกษาการศึกษา นอกโรงเรียน เพื่อให้ สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีคุณภาพ และมีความสุข
5. ประสานงานในระดับชุมชนเพื่อเป็นกลไกให้เกิดกิจกรรมการศึกษา นอกโรงเรียนในชุมชน และร่วมกำกับดูแลให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
6. จัดให้มีแหล่งความรู้ ศูนย์การเรียนชุมชน เพื่อเป็นกลไกให้เกิดกิจกรรมการศึกษา นอก - โรงเรียนในชุมชน และร่วมกำกับดูแลให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
7. การจัดกลุ่มสนใจ และอาชีพระยะสั้นให้ประชาชนมีความรู้ สามารถนำไปประกอบอาชีพ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะวิกฤติเศรษฐกิจในปัจจุบัน อันจะนำไปสู่ความสามารถในการ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมต่อไป

8. การส่งเสริมและให้ความรู้แก่นักศึกษา ประชาชน และชุมชน ในเรื่องของการรณรงค์และแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติด โรคเอดส์และอบายมุขต่าง ๆ
9. การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเผยแพร่สารบัญญัติรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ขยายผลไปสู่ประชาชนในพื้นที่ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญใหม่
10. จัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพ
11. จัดให้มีการพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษาออกโรงเรียนทุกกลุ่ม ทุกระดับ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงาน การขยายบริการ ให้งานมีคุณภาพทางวิชาการ เพิ่มผลผลิตของงาน ผู้รับบริการพึงพอใจ สังคมชื่นชม และสามารถตรวจสอบได้
12. นำผลงานวิจัย การนิเทศติดตามผล การแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม
13. จัดทำเครื่องมือในการวัดประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ แม่นยำถูกต้อง และรวดเร็วให้เหมาะสมกับยุคสมัยและเทคโนโลยี
14. สร้างสำนักงานศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 เพื่อทดแทนหลังเดิมที่เก่าแก่ทรุดโทรม ปลูกทาลายอาคาร เอกสารขาดความปลอดภัยมั่นคง อาจเป็นอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงานและผู้รับบริการ
15. จัดให้มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียนให้เป็นที่รู้จักและต้องการอย่างกว้างขวาง

เนื่องจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อกรมการศึกษานอกโรงเรียน สภาพพื้นที่ของกรุงเทพมหานครในฝั่งธนบุรี มีลักษณะเป็นประชาคมเมือง ความต้องการในการจัดกิจกรรมบริการมีความหลากหลาย ตามสภาพของกลุ่มเป้าหมาย กระบวนการดำเนินงานจึงมีความหลากหลายตามสภาพของกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานจึงมีความแตกต่างจากศูนย์การศึกษา - นอกโรงเรียนจังหวัด และเพื่อให้การบริหารงานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย เป็นประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการและทางราชการ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 จึงได้จัดทำโครงสร้างองค์การบริหารงานใหม่ ประกอบด้วยกลุ่มช่วยอำนวยความสะดวก กลุ่มวิชาการ และกลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 มีหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบประกอบด้วย ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต โรงเรียนผู้ใหญ่ และหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคล - ภายนอกซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตมี 12 หน่วยงาน ประกอบด้วย

1.1 โซนเพชรกาญจนา 1.1.1 - 1.1.3

- 1.1.1 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตภาษีเจริญ
- 1.1.2 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตหนองแขม
- 1.1.3 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตบางแค

1.2 โซนรามาทิศ 1.2.4 – 1.2.6

- 1.2.4 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตจอมทอง
- 1.2.5 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตราษฎร์บูรณะ
- 1.2.6 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตบางขุนเทียน

1.3 โซนสนิทชนนี 1.1.7 – 1.1.9

- 1.1.7 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตบางกอกน้อย
- 1.1.8 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตบางพลัด
- 1.1.9 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตตลิ่งชัน

1.4 โซนศรีตากสิน 1.1.10 – 1.1.12

- 1.1.10 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตธนบุรี
- 1.1.11 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตบางกอกใหญ่
- 1.1.12 ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน

ผลการดำเนินการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร 1. 2544 : 6-8)

การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1
ในปีงบประมาณ 2544 มีกลุ่มเป้าหมายรวมทั้งสิ้น 65,568 คน ซึ่งสามารถสรุปผลการดำเนินรายงานกิจกรรมได้
ดังนี้

1. กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
2. กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพ
3. กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนตามอัธยาศัย

1. กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญของ ศูนย์การศึกษานอก - โรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 มุ่งส่งเสริมการจัดการศึกษาให้กับประชาชนและผู้ด้อยโอกาสที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ให้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย การดำเนินงานในปีงบประมาณ 2544 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 ได้ดำเนินงานจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ มียอดรวมของนักศึกษาทั้งสิ้น 56,333 คน โดยในแต่ละระดับมีผลการดำเนินงานดังนี้ ระดับประถมศึกษา มีนักศึกษา 2,125 คน คิดเป็นร้อยละ 4.07 ของนักศึกษาทั้งหมด ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีนักศึกษาทั้งหมด 29,953 คน คิดเป็นร้อยละ 36.85 ของนักศึกษาทั้งหมด ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขยายโอกาส มีนักศึกษาทั้งหมด 915 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ของนักศึกษาทั้งหมด และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีนักศึกษาทั้งหมด 24,255 คน คิดเป็นร้อยละ 57.82 ของนักศึกษาทั้งหมด

2. กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพ

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะให้ผู้เรียนมีอาชีพมีรายได้โดยเฉพาะในสภาวะที่ประเทศไทยประสบกับสภาพวิกฤติทางเศรษฐกิจ ภาครัฐกิจขาดสภาพคล่องทางการเงิน อัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 ได้ตระหนักถึงปัญหานี้จึงได้ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน - สายอาชีพ โดยมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและนำไปประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ อีกด้วยเมื่อเรียนจบหลักสูตรไปแล้ว

ในปีงบประมาณ 2544 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 ได้แบ่งรูปแบบการดำเนินการออกเป็น การสอนวิชาชีพระยะสั้น ได้แก่ การนวดฝ่าเท้า ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนา - คุณภาพชีวิต พิมพ์ดีด เสริมสวย ดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย ดัดผมชาย คอมพิวเตอร์เบื้องต้น กลุ่มสนใจ ได้แก่ การสอนทำปาหึงไก่ น้ำเต้าหู้ ขนมกุยช่าย การทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์ การเพาะถั่วงอก การทำขนมปุยฝ้าย การแปรรูปสมุนไพร การกัฏลายกระจก เป็นต้น และมีนักศึกษาสายอาชีพเข้ารับบริการจำนวน 9,027 คน โดยแยกเป็นนักศึกษาวิชาชีพระยะสั้นจำนวน 4,670 คน คิดเป็นร้อยละ 32.45 ของนักศึกษาทั้งหมด ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.ทางไกล) 208 คน คิดเป็นร้อยละ 5.21 ของนักศึกษาทั้งหมด กลุ่มสนใจ 4,357 คน คิดเป็นร้อยละ 51.29 ของนักศึกษาทั้งหมด

3. กิจกรรมการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและ

ทันสมัยอยู่เสมอ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 ก็ได้มุ่งเน้นด้านการบริการให้ความรู้ข่าวสารแก่นักศึกษาในรูปของศูนย์การเรียนรู้ซึ่งมีกระจายอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนเขตทั้ง 12 เขต จำนวน 18 ศูนย์ นอกจากนี้ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 ยังได้ติดตั้งอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมจำนวน 88 เครื่อง ให้งานและเครือข่าย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายอาชีพ ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนเขตคลองสาน

ประวัติและการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน

ตามคำสั่ง กรมการศึกษานอกโรงเรียนที่ 549/2540 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2540 เรื่องแต่งตั้งให้ข้าราชการครูปฏิบัติราชการในหน้าที่หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนเขตจำนวน 40 ราย โดยมีนายวุฒิชัย อนันตคุ ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนเขตคลองสาน ซึ่งในขณะนั้นไม่มีสถานที่ตั้งสำนักงาน กรมการศึกษานอกโรงเรียนมีนโยบายการเช่าอาคารสถานที่เพื่อเป็นสำนักงานศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนเขต ตามหนังสือที่ ศธ 0406/4037 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2543 ลงนามโดยนายชาติชาติรี โยสีดา เรื่องการเช่าอาคารเพื่อเป็นสำนักงานศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนเขต โดยเน้นความประหยัด สวยงาม ซึ่งในขณะนั้น ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนเขตคลองสานได้ประสานงานกับโรงเรียนกุลสตรีเทคโนโลยีในการขอเช่าสถานที่ที่เป็นสำนักงานชั่วคราว แต่ด้วยเงื่อนไขบางประการและงบประมาณค่าเช่าสูงเกินไป และต้องปรับปรุงมากมาย จึงได้ยกเลิกการขอเช่าสถานที่โดยมาติดต่อกับโรงเรียนวัดเศวตฉัตร ซึ่งเป็น โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ในขณะนั้นผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเศวตฉัตรคือ นายศรีไทย ดำรงรัตน์ ท่านได้ให้ความอนุเคราะห์สถานที่บางส่วนของโรงเรียนวัดเศวตฉัตร เป็นที่ตั้งสำนักงานศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนเขตคลองสาน โดยไม่เสียค่าเช่าสถานที่ แต่ต้องปรับปรุง ตกแต่ง ซ่อมแซมและทาสีสถานที่โดยใช้งบประมาณของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนเขตคลองสาน ได้ใช้งบประมาณการซ่อมแซมเป็นเงิน 66,641 บาท (หกหมื่นหกพันหกร้อยสี่สิบเอ็ดบาทถ้วน) และใช้เป็นสำนักงานชั่วคราวตั้งแต่วันที่ 20 ตุลาคม 2540 เป็นต้นมา เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2545 มีนางอรสา โพธิ์ทอง เป็นผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนเขตคลองสานเป็นต้นมา และเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2545 ได้ย้ายที่ตั้งสำนักงานมาอยู่ ณ วัดอนงคารามวรวิหาร แขวงสมเด็จเจ้าพระยา เขตคลองสาน กรุงเทพฯ

เขตคลองสานเป็นเขตหนึ่งของกรุงเทพมหานคร ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นที่เขตฝั่งธนบุรี มีพื้นที่ทั้งหมด 6.87 ตารางกิโลเมตร ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน ตั้งอยู่ที่โรงเรียนวัดอนงค์คาราม-วรวิหาร อาคารปูนปริยัติวิทยาทาน ถนนสมเด็จพระเจ้าอยุธยา แขวงสมเด็จพระเจ้าอยุธยา เขตคลองสาน กลุ่มพื้นที่เป้าหมายของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน มีอยู่ 4 แขวง ด้วยกันคือ

1. แขวงสมเด็จพระเจ้าอยุธยา
2. แขวงคลองสาน
3. แขวงคลองตันไทร
4. แขวงบางลำภูล่าง

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสานจัดการศึกษาสายอาชีพ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การจัดการศึกษาสายอาชีพ (เน้นการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบริการชุมชน)

1. กลุ่มสนใจ ใช้ระยะเวลาในการเรียน 3 - 5 ชั่วโมง วิชาที่เปิดอบรมเป็นวิชาเกี่ยวกับเคมีภัณฑ์ ศิลปประดิษฐ์ อาหารและขนม การนวดฝ่าเท้า และอื่น ๆ จำนวนผู้สนใจที่เข้ารับการอบรมในแต่ละครั้งที่เปิดอบรมประมาณ 30 คน ส่วนใหญ่จะเปิดอบรมในวันเสาร์ – อาทิตย์ ตามชุมชนต่าง ๆ

2. กลุ่มอาชีพระยะสั้น ใช้ระยะเวลาในการเรียน 30-100 ชั่วโมง วิชาที่เปิดอบรม ได้แก่ การนวดฝ่าเท้า ,อาหารและขนม ,คอมพิวเตอร์ ,สนทนาภาษาอังกฤษ , ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ศิลปประดิษฐ์ , พิมพ์ดีดภาษาไทย - ภาษาอังกฤษ , ช่างไฟฟ้า , ช่างเครื่องยนต์ ฯลฯ จำนวนผู้ที่เข้ารับการอบรมอาชีพระยะสั้น 150 คน

ในการวิจัยได้ใช้การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โดยในปีงบประมาณ 2544 มีหลักสูตรที่มีผู้สมัครลงทะเบียนเรียนในรายวิชา คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต 1 ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต 2 ตัดเสื้อผ้าสตรีสมัยนิยม อาหาร – ขนม นวดฝ่าเท้า พิมพ์ดีดภาษาไทย ช่างไฟฟ้า และช่างเครื่องยนต์ ซึ่งอยู่ในสาขาวิชาพาณิชยกรรม คหกรรม อุตสาหกรรม และอาชีพทั่วไป สำหรับการวิจัยในปีงบประมาณ 2545 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ได้ใช้เฉพาะสาขาวิชาที่มีผู้ลงทะเบียนเรียนกับศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน ได้แก่สาขาวิชาอาชีพทั่วไป รายวิชาการนวดฝ่าเท้า

สภาพภูมิศาสตร์ของเขตคลองสาน
ที่ตั้ง

เขตคลองสานตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ทางด้านฝั่งธนบุรี โดยเริ่มตั้งแต่สะพานพระพุทธยอดฟ้าเร่รื่อยลงมา และสิ้นสุดเมื่อเกือบจะถึงสะพานกรุงเทพฯ ส่วนอีกด้านหนึ่งเริ่มตั้งแต่ถนนประชาธิปไตยไปจนถึงบริเวณซอยวัฒนา ถนนสมเด็จพระเจ้าตากสิน ตามแนวคลองบางลำไย

อาณาเขตและพื้นที่

- เขตคลองสานมีพื้นที่ทั้งหมด 6.87 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้
- ทิศเหนือ จดแม่น้ำเจ้าพระยา (ฝั่งตรงข้ามเขตสัมพันธวงศ์)
 - ทิศใต้ จดแนวคลองบางลำไยเชื่อมเขตธนบุรี
 - ทิศตะวันออก จดแม่น้ำเจ้าพระยา (ฝั่งตรงข้ามเขตสัมพันธวงศ์ และเขตบางรัก)
 - ทิศตะวันตก จดถนนประชาธิปไตยเชื่อมเขตธนบุรี

พื้นที่ปกครอง

เขตคลองสานแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 4 แขวง ดังนี้			
แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา	มีพื้นที่	1.16	ตารางกิโลเมตร
แขวงคลองสาน	มีพื้นที่	1.49	ตารางกิโลเมตร
แขวงคลองตันไทร	มีพื้นที่	1.75	ตารางกิโลเมตร
แขวงบางลำภูล่าง	มีพื้นที่	2.47	ตารางกิโลเมตร
รวมพื้นที่ทั้งสิ้น	มีพื้นที่	6.87	ตารางกิโลเมตร

สถานที่สำคัญ

พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ประดิษฐานที่วงเวียนใหญ่ เป็นพระบรมรูปทรงเครื่องกษัตริย์ประทับบนหลังม้า พระหัตถ์ขวาทรงพระแสงดาบ ชูไปเหนือพระเศียร และในวันที่ 27 และ 28 ธันวาคม ของทุกปี ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนจะร่วมกันจัดงานเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช มีการแสดงศิลปะมวยไทย เชิดสิงห์โต และการออกร้านขายของมากมาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ยุพิน องค์กรนนท์ (2533 : 83-84) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 หลักสูตร 4 ปี ปีการศึกษา 2531 จำนวน 2,229 คน ผลการศึกษาพบว่านิสิตทุกกลุ่มมีความรู้สึกที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ และมีความเห็นว่าผู้ประกอบอาชีพอิสระควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ คือ อดทน หนักแน่น ตั้งใจทำงาน มีไหวพริบ ช่างสังเกต รู้จักวางแผนและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความพยายาม มนุษย์สัมพันธ์ ชยัน กระตือรือร้น ความคิดริเริ่ม กล้าตัดสินใจ กล้าเสี่ยง เชื่อมั่นในตนเอง ประหยัด ความรับผิดชอบ ละเอียด รอบคอบ ซื่อสัตย์ เฉลียวฉลาด

สมปอง จันทรมานิตย์ (2533 : 66) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เข้าร่วมกับไม่เข้าร่วมโครงการอาชีพอิสระโรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 121 คน ผลปรากฏว่า ไม่พบความแตกต่างของแรงจูงใจในการประกอบอาชีพอิสระของทั้งสองกลุ่ม เมื่อพิจารณาทางด้านเพศ อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง

เจลิยา บุรีภักดี (2527 : 23-24) ได้ศึกษาแนวโน้มการเข้าทำงานของเยาวชนไทย โครงการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานสำหรับเยาวชนในและนอกระบบโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนผู้ประกอบอาชีพอิสระ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,622,550 คน อายุระหว่าง 21- 50 ปี ผลการศึกษาพบว่า ภูมิหลังที่กลุ่มตัวอย่างเลือกและเริ่มประกอบอาชีพ คือ ส่วนใหญ่เลือกโดยทำตามพ่อแม่ เคยเป็นลูกจ้างพอชำนาญแล้ว ทำเอง เรียนอาชีพแล้วเปิดกิจการของตนเอง และเริ่มทำกิจการเล็กๆ แล้วขยายใหญ่ขึ้น ส่วนเหตุผลที่เลือกอาชีพนี้เพราะ มีความรู้ความสามารถของตนเอง สภาพแวดล้อมภายในครอบครัวเอื้ออำนวยผลตอบแทนทางเศรษฐกิจดี และมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพนี้

สุพิน โลงุช (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของการประกอบอาชีพ และพัฒนาทัศนคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางเมืองเขื่อนผ่องอนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการพัฒนาทัศนคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ พบว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ นักเรียนมีทัศนคติต่อการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยในต่างประเทศ

คิธ (Keith. 1971) ได้ทำการศึกษาเรื่องเหตุการณ์ในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของคนสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า 1 ใน 20 ของแรงงานทั้งหมด ประกอบอาชีพอิสระ และบุคคลที่เข้ามาประกอบอาชีพอิสระจะมีเหตุผลต่างกัน เช่น บางคนมุ่งที่รายได้ บางคนเบื่องานรับจ้าง บางคนเลือกเพราะชอบอาชีพอิสระอย่างจริงจัง ซึ่งพอสรุปได้ 2 ประการ คือ ความปรารถนาส่วนตัวกับวิธีการเริ่มอาชีพนั้น ๆ เป็นปัจจัยผลักดันให้ประกอบอาชีพอิสระ

เดวิสและฮอร์เน (Davis and Horne. 1986 : 260 – 261) ร่วมกันศึกษาในเรื่องผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มเรื่องอาชีพกับการทดลองเรียนเรื่องอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจในเรื่องอาชีพ และวุฒิภาวะทางอาชีพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากผู้อาสาสมัครจำนวน 119 คน ที่มีอายุระหว่าง 17 – 34 ปี โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองเรียนเรื่องอาชีพ 71 คน กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่เข้ารับการให้คำปรึกษาเรื่องอาชีพ 48 คน โดยแยกเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 12 คน ผลจากการวิจัยพบว่า วุฒิภาวะทางอาชีพในด้านที่เป็นทัศนคติต่ออาชีพเพิ่มมากขึ้น หลังจากที่ถูกกลุ่มตัวอย่างได้เรียนเรื่องอาชีพ และเข้ารับการให้คำปรึกษาเรื่องอาชีพเป็นกลุ่ม

คอนโบวิทซ์ และวิดเลอร์ (Jacobowitz and Vidler. 1982 : 252 – 257) ได้ศึกษาโดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการจากผู้ประกอบการจำนวน 430 ราย ที่ประกอบธุรกิจขนาดเล็ก และธุรกิจการผลิต ที่มีคนงานกว่า 500 คนขึ้นไป ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นชายร้อยละ 73 เป็นหญิงร้อยละ 11 ที่เหลือเป็นสามีและภรรยาที่เป็นหุ้นส่วนกัน ผู้ประกอบการเกือบร้อยละ 75 มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหรือญาติใกล้ชิด ประกอบธุรกิจขนาดเล็ก หรืออาชีพอิสระ ผู้ประกอบการมักมีลักษณะก้าวร้าว ขยันหมั่นเพียร ชอบการแข่งขัน และจะวางแผนเป้าหมายในลักษณะท้าทาย แต่สามารถทำได้จริง มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้น รักความเป็นอิสระและการพึ่งตนเอง ผู้ประกอบการประมาณร้อยละ 30 ออกจากโรงเรียนเมื่ออยู่ในระดับมัธยมปลาย

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ จะเห็นว่า ปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระมีความสำคัญ เนื่องจากอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ท้าทาย ก่อให้เกิดทักษะของการสร้างงานแทนการรองาน และเป็นความมุ่งหวังใหม่ให้กับนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ให้มุ่งหวังนำวิชาชีพพระยะสันที่ได้รับการฝึก - อบรมไปประกอบอาชีพอิสระ เพื่อแก้ไขปัญหการว่างงาน เพิ่มพูนรายได้ และเป็นแนวทางในการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายที่ได้ศึกษา
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายที่ได้ศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น ของศูนย์ - บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 กรมการ - ศึกษาออกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ในปีงบประมาณ 2545 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ในสาขาวิชาอาชีพทั่วไป รายวิชาการนวดฝ่าเท้า ซึ่งนักศึกษาที่ได้ลงทะเบียนเรียนมาจากพื้นที่การปกครอง 4 แขวง ของเขตคลองสาน ได้แก่ แขวงคลองสาน จำนวน 41 คน แขวงคลองตันไทร จำนวน 15 คน แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา จำนวน 29 คน และแขวงบางลำภูล่าง จำนวน 35 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ สร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดของวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อทราบ

แนวทาง และขอบเขตในการออกแบบสอบถาม

2. ศึกษาลักษณะรูปแบบ และวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. รวบรวมสาระและเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้จากเอกสาร และงานวิจัย สร้างแบบสอบถามแบ่งเป็น

2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ พื้นฐานความรู้เดิม อาชีพ รายได้ และภูมิหลังการประกอบอาชีพอิสระ แบบสอบถามมีลักษณะเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ศูนย์บริการการศึกษานอก - โรงเรียนเขตคลองสานแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านคุณที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปิดแบบมาตราส่วน - ประมาณค่า ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับ โดยกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

4 หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
3 หมายถึง	เห็นด้วยมาก
2 หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1 หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เพื่อกำหนดขอบเขตในการศึกษาวิจัย และเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในเรื่องการสร้างแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดขอบเขต และเนื้อหาให้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายใน 2 ด้านคือ ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ

4. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยมีข้อคำถามแบ่งเป็น 2 ด้านคือ ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ

5. นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้าน - เนื้อหา ความถูกต้องของเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. นายวิมล จ้านงบุตร ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

2. นางสาวสุวรรณา ล่องประเสริฐ ศึกษานิเทศก์ 7 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน - กรุงเทพมหานคร 1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

3. นางสาวเปรมสุรีย์ เชื่อมทอง รองคณบดีครุศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ สถาบันราชภัฏ - บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา กระทรวงศึกษาธิการ

7. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา

8. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรม - วิชาชีพพระยะสัน ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตบางขุนเทียน ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีได้คัดเลือกเป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.96

9. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว ไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 120 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ติดต่อขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ภายใน 3 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม 2545 ถึงวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2545

1.2 นำแบบสอบถามที่เก็บกลับคืนมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์

การจัดกระทำข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Science) ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสันใน 2 ด้านคือ ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ

2.1 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อแล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้าน และค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน การพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยใช้เกณฑ์ดังนี้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.00 หมายถึง นักศึกษาเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง นักศึกษาเห็นด้วยในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง นักศึกษาเห็นด้วยในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง นักศึกษามีเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

2.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มโดยใช้การทดสอบค่า t (t-test)

2.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of variance)

เมื่อพบว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย โดยคำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์.2541:35)

$$\overline{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\overline{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักศึกษา

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์.2541:45)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N - 1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	N	แทน	จำนวนนักศึกษา
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha Coefficient) ของครอนบาค (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538:200) จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบ สอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนน เป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบ สอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติตรวจสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การ
ทดสอบค่า t (t-test) (ชูศรี วงศ์รัตน์.2541:166) จากสูตร

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	$\overline{X}_1, \overline{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ t

3.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance)(ชูศรี วงศ์รัตนะ.2541:236) จากสูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ F
MS_b	แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
MS_w	แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 กรณีที่การทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ทำการเปรียบเทียบพหุคูณเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541:248)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง **ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร** ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และการแปลผล ดังนี้

N	=	จำนวนนักศึกษาเป้าหมาย
$\bar{X}$	=	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	=	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	=	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	=	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
**	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
*	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ใน 2 ด้าน คือด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ การวิเคราะห์ข้อมูล และตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้าน และเฉลี่ยรวมทุกด้าน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน

กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ พื้นฐานความรู้เดิม อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ - การประกอบอาชีพอิสระ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอในรูปของจำนวน และค่าร้อยละดังแสดงในตาราง

ตาราง 1 จำนวน และร้อยละของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นของศูนย์บริการการศึกษา - นอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	25	20.80
1.2 หญิง	95	79.20
รวม	120	100.00
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 25 ปี	39	32.50
2.2 25 – 35 ปี	40	33.30
2.3 35 ปีขึ้นไป	41	34.20
รวม	120	100.00
3. พื้นฐานความรู้เดิม		
3.1 ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	41	34.20
3.2 มัธยมศึกษาตอนต้น – มัธยมศึกษาตอนปลาย	57	47.50
3.3 สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	22	18.30
รวม	120	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
4. อาชีพ		
4.1 รับจ้าง (รับจ้างทั่วไป ไม่มีเงินเดือนประจำ)	20	16.70
4.2 ประกอบอาชีพอิสระ	35	29.20
4.3 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ / หน่วยงานเอกชน (มีเงินเดือนประจำ)	27	22.40
4.4 ว่างาน	38	31.70
รวม	120	100.00
5. รายได้ต่อเดือน		
5.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	43	35.80
5.2 5,000 – 8,000 บาท	47	39.20
5.3 สูงกว่า 8,000 บาท	30	25.00
รวม	120	100.00
6. ประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ		
6.1 มีประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ	75	62.50
6.2 ไม่มีประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ	45	37.50
รวม	120	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 120 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง นักศึกษาที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุด ด้านพื้นฐานความรู้เดิม ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถึงมัธยมศึกษา - ปีที่ 6 และระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนใกล้เคียงกัน ทางด้านอาชีพส่วนใหญ่เป็นผู้ว่างงานมีจำนวน มากที่สุด สำหรับด้านรายได้ต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท และผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ ในการประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวนมากที่สุด

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ในด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และด้านความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพอิสระ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ
1. ความคิดเห็นด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ	3.38	.36	มาก
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ			
2.1 ด้านการผลิต	3.44	.44	มาก
2.2 ด้านการตลาด	3.38	.51	มาก
2.3 ด้านการจัดการ	3.33	.55	มาก
2.4 ด้านบุคลากร	3.37	.46	มาก
2.5 ด้านการเงิน	3.41	.51	มาก
2.6 ด้านอื่น ๆ	3.24	.54	มาก
รวม	3.36	.38	มาก

จากตาราง 2 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมและรายด้านว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแต่ละด้านผลปรากฏดังตาราง 3 – 9 ต่อไปนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยาศน์ ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระ ของผู้ประกอบการโดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S	ระดับ
1	ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้มีความมุ่งมั่นที่จะประกอบอาชีพอิสระ	3.52	.58	มากที่สุด
2	ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้ที่มีความรักจะประกอบอาชีพอิสระ	3.46	.59	มาก
3	ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้ตั้งใจจริง ไม่ล้มเลิกความตั้งใจ ในการประกอบอาชีพอิสระแม้จะมีอุปสรรคเกิดขึ้น	3.42	.65	มาก
4	ผู้ประกอบการต้องพิจารณาความพร้อมของตนเองก่อน การประกอบอาชีพอิสระใหม่ ๆ	3.42	.57	มาก
5	ผู้ประกอบการต้องพิจารณาความพร้อมของครอบครัวก่อน การประกอบอาชีพอิสระใหม่ ๆ	3.07	.81	มาก
6	ผู้ประกอบการจะต้องมีความเชื่อมั่นว่าจะประสบความสำเร็จ ในการประกอบอาชีพอิสระ	3.17	.71	มาก
7	ผู้ประกอบการต้องมีความมั่นใจในการแข่งขันสูง	3.00	.86	มาก
8	ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้ที่มีความอดทน ขยัน ตั้งใจจริง	3.66	.56	มากที่สุด
9	ผู้ประกอบการต้องพร้อมที่จะแก้ไขปัญหา เพื่อให้ธุรกิจดำเนิน - ต่อไปได้	3.42	.67	มาก
10	ผู้ประกอบการต้องมีความเป็นผู้ยึดมั่นในสัญญาการทำงาน โดยการมีวินัยในตนเอง	3.43	.62	มาก
11	ผู้ประกอบการต้องรอบคอบในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด	3.31	.70	มาก
12	ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้ที่มีความเพียรพยายาม	3.57	.59	มากที่สุด
13	ผู้ประกอบการต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อลูกค้า	3.72	.51	มากที่สุด
14	ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญกับลูกค้า	3.55	.58	มากที่สุด
15	ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้มีคุณธรรม ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ ฝ่ายเดียว	3.45	.71	มาก
16	ผู้ประกอบการต้องแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ	3.08	.82	มาก
17	ผู้ประกอบการต้องใช้เวลาว่างอย่างเป็นประโยชน์	3.26	.67	มาก
รวม		3.38	.36	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่เห็นด้วยมากที่สุดเรียงตามลำดับได้แก่ ผู้ประกอบการต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อลูกค้า ต้องเป็นผู้มีความอดทน ขยัน ตั้งใจจริง ต้องเป็นผู้มีความเพียรพยายาม และให้ความสำคัญกับลูกค้า นอกนั้นเห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการผลิต โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นด้านการผลิต		$\bar{X}$	S	ระดับ
1.	รู้เรื่องสินค้าหรือบริการที่ตนต้องการประกอบการเป็นอย่างดี	3.45	.53	มาก
2.	รู้ขั้นตอนในการทำสินค้าหรือบริการของตน	3.36	.61	มาก
3.	รู้จักเลือกใช้วัสดุในการผลิตให้เหมาะสมกับสินค้าหรือบริการ	3.42	.63	มาก
4.	ทำสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ	3.52	.65	มาก
5.	รู้จักแหล่งที่เลือกซื้อวัสดุในการผลิตดี	3.43	.62	มาก
6.	รู้จักประมาณการซื้อเข้า – ขายออก เพื่อควบคุม - จำนวนสินค้าให้เหมาะสม	3.45	.67	มาก
รวม		3.44	.44	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการผลิต โดยรวมและรายข้อ ว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการตลาด โดยรวม และรายข้อ

ความคิดเห็นด้านการตลาด	$\bar{X}$	S	ระดับ
1. มีความรู้ในจุดเด่นและจุดด้อยในสินค้าหรือบริการของตนเอง เพื่อรู้ว่าจะขายหรือให้บริการกับใคร	3.45	.61	มาก
2. มีความยืดหยุ่นต่อความต้องการของลูกค้า รู้ใจลูกค้า	3.32	.70	มาก
3. ต้องวิเคราะห์ความต้องการของตลาดเป็นระยะ ๆ	3.28	.75	มาก
4. รู้จักการจัดหาสินค้าหรือบริการ เพื่อสนองความต้องการของลูกค้า	3.46	.65	มาก
รวม	3.33	.55	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการตลาด โดยรวมและรายข้อ ว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการจัดการ โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นด้านการจัดการ	$\bar{X}$	S	ระดับ
1. ต้องมีความรู้ด้านการวางแผนในการทำงานล่วงหน้า	3.52	.59	มากที่สุด
2. ต้องมีการจัดระบบการดำเนินงานได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน	3.33	.67	มาก
3. มีความสามารถในการติดต่อกับผู้เกี่ยวข้องในวงการธุรกิจได้	3.15	.75	มาก
รวม	3.33	.55	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่เห็นด้วยมากที่สุดคือผู้ประกอบการต้องมีความรู้ด้านการวางแผนในการทำงานล่วงหน้า นอกนั้นเห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นด้านบุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S	ระดับ
1. รู้จักใช้คนให้เหมาะสมกับงาน	3.42	.67	มาก
2. รู้จักวิธีการพัฒนาความรู้ของผู้ร่วมงานอย่างต่อเนื่อง	3.28	.65	มาก
3. รู้วิธีการปกครองผู้ร่วมงานให้อยู่ร่วมกันได้	3.40	.64	มาก
4. มีการส่งเสริม ให้กำลังใจ แก่ผู้ร่วมงาน	3.42	.64	มาก
5. ดูแลบุคคลไม่ให้ทำลายสิ่งแวดล้อม	3.33	.65	มาก
รวม	3.37	.46	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมและรายข้อว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จ
ในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการเงิน โดยรวม
และรายข้อ

ความคิดเห็นด้านการเงิน		$\bar{X}$	S	ระดับ
1.	รู้จักการใช้เงินให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการลงทุน	3.51	.66	มากที่สุด
2.	รู้จักแหล่งที่จะหาเงินทุนสนับสนุนเมื่อจำเป็น	3.28	.70	มาก
3.	รู้จักวิธีการใช้เงิน อย่างเหมาะสม	3.42	.69	มาก
4.	รู้จักการทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายในกิจการ	3.41	.51	มาก
รวม		3.41	.51	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบ -
อาชีพอิสระด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่เห็นด้วยมากที่สุดคือผู้ประกอบการต้องรู้จักการใช้เงินให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า
กับการลงทุน นอกนั้นเห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านอื่น ๆ โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นด้านอื่น ๆ	$\bar{X}$	S	ระดับ
1. มีทักษะการต่อรองราคาการซื้อขาย	3.37	.66	มาก
2. มีความรู้ด้านภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการ	3.13	.76	มาก
3. มีความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการ	3.08	.84	มาก
4. มีความรู้เกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมการลงทุนของประเทศ ที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพอิสระของตน	3.18	.77	มาก
5. มีความรู้เกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุง พัฒนาสินค้าหรือบริการ	3.47	.62	มาก
รวม	3.24	.54	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านอื่น ๆ โดยรวมและรายข้อว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ในด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งประกอบด้วย ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านการเงิน และด้านอื่น ๆ จำแนกตามเพศ อายุ พื้นฐานความรู้เดิม อาชีพรายได้ และประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ

3.1 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามเพศ

ปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ	ชาย		หญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ	3.46	.33	3.36	.37	1.24
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ	3.50	.44	3.42	.44	.78
2.1 ด้านการผลิต	3.36	.52	3.38	.51	-.19
2.2 ด้านการตลาด	3.44	.38	3.31	.59	1.09
2.3 ด้านการจัดการ	3.32	.39	3.38	.48	-.59
2.4 ด้านบุคลากร	3.43	.49	3.40	.52	.24
2.5 ด้านการเงิน	3.30	.51	3.23	.55	.55
2.6 ด้านอื่น ๆ					
รวม	3.40	.33	3.36	.39	.54

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับ -
ความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ
จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F	P
1. ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ						
	ระหว่างกลุ่ม	2	.23	.11		
	ภายในกลุ่ม	117	15.49	.13	.86	.43
	รวม	119	15.72			
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ						
2.1ด้านการผลิต	ระหว่างกลุ่ม	2	.26	.13	.67	.52
	ภายในกลุ่ม	117	22.63	.19		
	รวม	119	22.86			
2.1ด้านการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	2	.87	.43	1.69	.19
	ภายในกลุ่ม	117	30.13	.26		
	รวม	119	30.99			
2.1ด้านการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.58	1.29	4.48**	.01
	ภายในกลุ่ม	117	33.65	.29		
	รวม	119	36.22			
2.1ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	.05	.02	.11	.89
	ภายในกลุ่ม	117	25.07	.21		
	รวม	119	25.12			

ตาราง 11 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F	P
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ						
ด้านการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	2	.44	.22	.84	.43
	ภายในกลุ่ม	117	30.68	.26		
	รวม	119	31.12			
ด้านอื่นๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.35	.67	2.36	.10
	ภายในกลุ่ม	117	33.47	.29		
	รวม	119	34.81			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.49	.25	1.75	.18
	ภายในกลุ่ม	117	16.57	.14		
	รวม	119	17.07			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระในด้านการจัดการ ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ ดังปรากฏในตาราง 12 ต่อไปนี้

ตาราง 12 การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพอิสระ ในด้านการจัดการ จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	35 ปีขึ้นไป 3.28	14 – 25 ปี 3.34	26 – 35 ปี 3.38
35 ปีขึ้นไป	3.28	-	0.06**	0.10**
14 – 25 ปี	3.34	-	-	0.04**
26 – 35 ปี	3.38	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงว่า กลุ่มนักศึกษาอายุ 26 – 35 ปี มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ในด้านการจัดการสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาอายุ 14 – 25 ปี และ 35 ปีขึ้นไป และนักศึกษาที่มีอายุ 14 – 25 ปี มีความคิดเห็นด้านการจัดการสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่นมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็น
สำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ
จำแนกตามพื้นฐานความรู้เดิม

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F	P
1.ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ						
	ระหว่างกลุ่ม	2	.33	.17	1.26	.29
	ภายในกลุ่ม	117	15.38	.13		
	รวม	119	15.72			
12. ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ						
2.1 ด้านการผลิต	ระหว่างกลุ่ม	2	.48	.24	1.24	.29
	ภายในกลุ่ม	117	22.41	.19		
	รวม	119	22.89			
2.2 ด้านการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	2	1.74	.87	3.49*	.03
	ภายในกลุ่ม	117	29.26	.25		
	รวม	119	30.99			
2.3 ด้านการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.75	1.38	4.81**	.01
	ภายในกลุ่ม	117	33.47	.29		
	รวม	119	36.22			
2.4 ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.23	.61	3.00	.05
	ภายในกลุ่ม	117	23.89	.20		
	รวม	119	25.12			
2.5 ด้านการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	2	.69	.35	1.34	.27
	ภายในกลุ่ม	117	30.42	.26		
	รวม	119	31.12			

ตาราง 13 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F	P
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ						
2.6 ด้านอื่นๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	.46	.23	.79	.46
	ภายในกลุ่ม	117	34.35	.29		
	รวม	119	34.81			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.60	.29	2.12	.12
	ภายในกลุ่ม	117	16.47	.14		
	รวม	119	17.07			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการ และด้านการตลาด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ดังปรากฏในตาราง 14 ต่อไปนี้

ตาราง 14 การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ในความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพอิสระ ในด้าน - การตลาดและการจัดการ จำแนกตามพื้นฐานความรู้เดิม

ด้านความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพอิสระ	พื้นฐานความรู้เดิม		ระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย	สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
		$\bar{X}$	3.29	3.35	3.63
ด้านการตลาด	ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา - ตอนต้น	3.29	-	0.06	0.34*
	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.35	-	-	0.28
	สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	3.63	-	-	-
			ระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย	สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
		$\bar{X}$	3.13	3.41	3.52
ด้านการจัดการ	ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา - ตอนต้น	3.13	-	0.28	0.39**
	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.41	-	-	0.11**
	สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	3.52	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษากลุ่มพื้นฐานความรู้เดิมระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ในด้านการตลาด และด้านการจัดการ สูงกว่านักศึกษากลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา - ตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ นอกจากนี้ในด้านการจัดการ นักศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ยังมีความคิดเห็นสูงกว่านักศึกษากลุ่มระดับมัธยมศึกษาต้น - มัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่นๆ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ รายด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F	P
1.ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ						
	ระหว่างกลุ่ม	3	.98	.33	2.56	.06
	ภายในกลุ่ม	116	14.74	.13		
	รวม	119	15.72			
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ						
2.1 ด้านการผลิต	ระหว่างกลุ่ม	3	1.71	.57	3.13*	.03
	ภายในกลุ่ม	116	21.17	.08		
	รวม	119	22.89			
2.2 ด้านการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	3	1.37	.46	1.79	.15
	ภายในกลุ่ม	116	29.63	.26		
	รวม	119	31.00			
2.3 ด้านการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.89	.97	3.36*	.02
	ภายในกลุ่ม	116	33.32	.29		
	รวม	119	36.22			
2.4 ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3	.41	.14	.65	.59
	ภายในกลุ่ม	116	24.71	.21		
	รวม	119	25.12			
2.5 ด้านการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.33	.44	1.73	.17
	ภายในกลุ่ม	116	29.79	.26		
	รวม	119	31.12			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F	P
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ						
2.6 ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	3	.50	.17	.56	.64
	ภายในกลุ่ม	116	34.31	.30		
	รวม	119	34.81			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	.86	.29	2.05	.11
	ภายในกลุ่ม	116	16.21	.14		
	รวม	119	17.07			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่จำเป็นต่อ - ความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพอิสระ ในด้านการผลิต และด้านการจัดการ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชพเพ่ ดังปรากฏในตาราง 16 ต่อไปนี้

ตาราง 16 การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จ
ในการประกอบอาชีพอิสระ ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพอิสระ
ในด้านการผลิต และด้านการจัดการ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ			รับจ้าง	ประกอบอาชีพอิสระ	รับราชการ	ว่างงาน
$\bar{X}$			3.18	3.47	3.48	3.52
ด้านการผลิต	รับจ้าง	3.18	-	0.29	0.30	0.34 *
	ประกอบอาชีพอิสระ	3.47	-	-	0.01	0.05
	รับราชการ	3.48	-	-	-	0.04
	ว่างงาน	3.52	-	-	-	-
			รับจ้าง	ประกอบอาชีพอิสระ	ว่างงาน	รับราชการ
X			3.07	3.25	3.42	3.52
ด้านการจัดการ	รับจ้าง	3.07	-	0.18	0.35	0.45 *
	ประกอบอาชีพอิสระ	3.25	-	-	0.17	0.27
	ว่างงาน	3.42	-	-	-	0.10
	รับราชการ	3.52	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาที่ว่างงาน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการผลิต สูงกว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง และในด้านการจัดการ นักศึกษาที่มีอาชีพรับราชการ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ สูงกว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นๆ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F	P
1.ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ						
	ระหว่างกลุ่ม	2	1.91	.96	8.09**	.00
	ภายในกลุ่ม	117	13.81	.12		
	รวม	119	15.72			
12. ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ						
2.1 ด้านการผลิต	ระหว่างกลุ่ม	2	1.96	.98	5.48**	.01
	ภายในกลุ่ม	117	20.93	.18		
	รวม	119	22.89			
2.2 ด้านการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	2	2.10	1.05	4.26*	.02
	ภายในกลุ่ม	117	28.89	.25		
	รวม	119	31.00			
2.3 ด้านการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.02	1.01	3.45*	.03
	ภายในกลุ่ม	117	34.20	.29		
	รวม	119	36.22			
2.4 ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	.80	.40	1.93	.15
	ภายในกลุ่ม	117	24.32	.21		
	รวม	119	25.12			
2.5 ด้านการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	2	.55	.28	1.05	.35
	ภายในกลุ่ม	117	30.57	.26		
	รวม	119	31.12			

ตาราง 17 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F	P
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ						
2.6 ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.22	1.11	3.99*	.02
	ภายในกลุ่ม	117	32.59	.28		
	รวม	119	34.81			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.54	.77	5.81**	.00
	ภายในกลุ่ม	117	15.53	.13		
	รวม	119	17.07			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระในด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ในด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการจัดการ และด้านอื่นๆ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชพเฟ่ ดังปรากฏในตาราง 18 -19 ต่อไปนี้

ตาราง 18 การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จ
ในการประกอบอาชีพอิสระ ในด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของ
ผู้ประกอบการ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

สูงกว่า 8,000 บาท		ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 – 8,000 บาท	สูงกว่า 8,000 บาท
3.67	$\bar{X}$	3.26	3.49	3.67
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.26	-	0.23	0.41 **
5,000 – 8,000 บาท	3.49	-	-	0.18 **
สูงกว่า 8,000 บาท	3.67	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท มีความเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระ สูงกว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และนักศึกษาที่มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่นมีความเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จ
ในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพอิสระ ในด้านการผลิต
ด้านการตลาด ด้านการจัดการ ด้านอื่นๆ และรวมทุกด้าน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้		ต่ำกว่า 5,000 บาท	สูงกว่า 8,000 บาท	5,000 – 8,000 บาท
$\bar{X}$		3.31	3.36	3.43
ด้านการผลิต	ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.31	-	0.12 **
	5,000 – 8,000 บาท	3.36	-	0.07
	สูงกว่า 8,000 บาท	3.43	-	-
		ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 – 8,000 บาท	สูงกว่า 8,000 บาท
X		3.24	3.37	3.58
ด้านการตลาด	ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.24	-	0.13
	5,000 – 8,000 บาท	3.37	-	0.21
	สูงกว่า 8,000 บาท	3.58	-	-
		ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 – 8,000 บาท	สูงกว่า 8,000 บาท
X		3.21	3.31	3.54
ด้านการจัดการ	ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.21	-	0.10
	5,000 – 8,000 บาท	3.31	-	0.23
	สูงกว่า 8,000 บาท	3.54	-	-
		ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 – 8,000 บาท	สูงกว่า 8,000 บาท
X		3.08	3.28	3.43
ด้านอื่น ๆ	ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.08	-	0.35 *
	5,000 – 8,000 บาท	3.28	-	0.15
	สูงกว่า 8,000 บาท	3.43	-	-
		ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 – 8,000 บาท	สูงกว่า 8,000 บาท
X		3.25	3.36	3.54
รวม	ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.25	-	0.29 **
	5,000 – 8,000 บาท	3.36	-	0.18
	สูงกว่า 8,000 บาท	3.54	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมทุกด้านและในด้านการผลิตสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในด้านการตลาด ด้านการจัดการ และด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอื่นๆ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6 นักศึกษาที่มีประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ

ปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ	มีประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ		ไม่มีประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ	3.38	.36	3.39	.38	-.04
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ	3.47	.42	3.39	.47	.90
2.2 ด้านการผลิต	3.36	.53	3.41	.47	-.56
2.2 ด้านการตลาด	3.31	.57	3.38	.53	-.68
2.3 ด้านการจัดการ	3.37	.39	3.37	.56	-.09
2.4 ด้านบุคลากร	3.43	.50	3.38	.53	.51
2.5 ด้านการเงิน	3.26	.53	3.22	.57	.40
2.6 ด้านอื่น ๆ					
รวม	3.37	.37	3.36	.39	.05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุป

งานวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร”

ความมุ่งหมายของการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ 2 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ใน 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ อายุ พื้นฐานความรู้เดิม อาชีพ รายได้ และประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ทราบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพ อิสระของนักศึกษา หลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการรับรู้ถึงคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ และเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน ให้นักศึกษามีแนวคิดในการประกอบอาชีพอิสระเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน และกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ได้อย่างเหมาะสม และเป็นประโยชน์ในการปรับพัฒนาการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

กลุ่มเป้าหมายที่ได้ศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายที่ได้ศึกษา ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสันที่ได้ลงทะเบียนเรียน ณ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ในปีงบประมาณ 2545 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ซึ่งนักศึกษาที่ได้ลงทะเบียนเรียนมาจากการปกครอง 4 แขวง ของเขตคลองสาน ได้แก่ แขวงคลองสาน จำนวน 41 คน แขวงคลองตันไทร จำนวน 15 คน แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา จำนวน 29 คน และ แขวงบางลำภูล่าง จำนวน 35 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ พื้นฐาน - ความรู้เดิม อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ประกอบด้วย 2 ด้าน ดังนี้

- 2.1 คุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ
- 2.2 ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ประกอบไปด้วย
 - 2.2.1 ด้านการผลิต
 - 2.2.2 ด้านการตลาด
 - 2.2.3 ด้านการจัดการ
 - 2.2.4 ด้านการเงิน
 - 2.2.5 ด้านบุคลากร
 - 2.2.6 ด้านอื่น ๆ

มีคำถามทั้งหมด 50 ข้อ ได้นำไปทดลองหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการ - ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน เพื่อขอความร่วมมือให้นักศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวไปควบคุมการเก็บข้อมูลด้วยตนเองที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน รายวิชาการทอผ้าเท้า ตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม 2545 ถึงวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2545

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC* เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยคำนวณหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ

ทั้ง 2 ด้าน โดยรวมรายด้านและรายข้อ โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ตามตัวแปร คือ เพศ อายุ พื้นฐานความรู้เดิม อาชีพ รายได้ และประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม (t-test) สถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม (f-test) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffé)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร สรุปผลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ปรากฏว่านักศึกษามีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

1.1 ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระ นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัย - จำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่เห็นด้วยมากที่สุดเรียงตามลำดับได้แก่ ผู้ประกอบการต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อลูกค้า ต้องเป็น

ผู้มีความอดทน ขยัน ตั้งใจจริง ต้องเป็นผู้มีความเพียรพยายาม และต้องให้ความสำคัญกับลูกค้า นอกนั้นเห็นด้วยในระดับมาก

1.2 ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ

1.2.1 ด้านการผลิต นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

1.2.2 ด้านการตลาด นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

1.2.3 ด้านการจัดการ นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ด้านการวางแผนในการทำงานล่วงหน้า นอกนั้นเห็นด้วยในระดับมาก

1.2.4 ด้านบุคลากร นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

1.2.5 ด้านการเงิน นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ ผู้ประกอบการต้องรู้จักการใช้เงินให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการลงทุน นอกนั้นเห็นด้วยในระดับมาก

1.2.6 ด้านอื่นๆ นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ โดยจำแนกตามเพศ อายุ พื้นฐานความรู้เดิม อาชีพ รายได้ และประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ สรุปได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมและรายด้านว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปรากฏผลดังนี้

1.1 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 1 ที่ว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

1.2 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 2 ที่ว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกันผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าพบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติของความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ

โดยรวมทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการ - จัดการ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีอายุ 14 - 25 ปี และ 35 ปีขึ้นไป

1.3 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 3 ที่ว่า นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกันมีความคิดเห็น ต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติของความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการ ประกอบอาชีพอิสระโดยรวมทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบ อาชีพอิสระ ในด้านการตลาด พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยนักศึกษาที่มีพื้นฐาน ความรู้เดิมสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบ อาชีพอิสระสูงกว่านักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น และด้านการจัดการ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมสูงกว่าระดับมัธยม ศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระสูงกว่านักศึกษาที่มี พื้นฐานความรู้เดิมระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น – มัธยมศึกษาตอนปลาย

1.4 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 4 ที่ว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัย - จำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พบความ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติของความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพ อิสระโดยรวมทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระในด้านการ ผลิต และด้านการจัดการ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านการผลิต นักศึกษาที่ว่างงานมีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระสูงกว่ากลุ่ม นักศึกษาที่อาชีพรับจ้าง (รับจ้างทั่วไป ไม่มีเงินเดือนประจำ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านการ จัดการ นักศึกษาที่มีอาชีพรับราชการ /รัฐวิสาหกิจ /หน่วยงานเอกชน (มีเงินเดือนประจำ) มีความคิดเห็นต่อ ปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จ ในการประกอบอาชีพอิสระสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง (รับจ้างทั่วไป ไม่มีเงินเดือนประจำ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.5 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 5 ที่ว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัย จำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พบความ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการ ประกอบอาชีพอิสระโดยรวมทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพ อิสระของผู้ประกอบการพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระสูงกว่านักศึกษาที่มี รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และนักศึกษาที่มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท และนักศึกษาที่มีรายได้ระหว่าง

5,000 – 8,000 บาท มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระสูงกว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ส่วนในด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการผลิต พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท มีความคิดเห็นสูงกว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่ำกว่าระดับ 5,000 บาท สำหรับด้านการตลาด ด้านการจัดการ และในด้านอื่นๆ นักศึกษาที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท มีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ สูงกว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.6 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 6 ที่ว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และข้อที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อลูกค้า ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของฮอดเกส (Hodges.1963 : 167) ที่เชื่อว่าการประกอบอาชีพอิสระที่มุ่งหวังจะให้ยืนยาวต่อไปได้นานนั้น จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา ไม่อ่อนไหวไปตามแนวทางที่ขาดจริยธรรม และนอกจากนี้ข้อที่เห็นด้วยมากที่สุดยังประกอบไปด้วยผู้ประกอบการต้องมีความอดทน ขยัน ตั้งใจจริง ต้องเป็นผู้มีความพยายาม ให้ความสำคัญกับลูกค้า และเป็นผู้มีความมุ่งมั่นที่จะประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของสัญญา จิตตานนท์ (2527 : 20) และวชิร โอภิชากร (2533 : 22) ที่ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการว่า ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้มีความ ซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยัน ตั้งใจจริง และอาจเป็นเพราะว่าผู้ประกอบการต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีความเชื่อว่าตนเองมีความสามารถเพียงพอที่จะนำธุรกิจไปสู่ความสำเร็จ และพยายามหาข้อมูลเหตุผลมาสนับสนุนแนวความคิดก่อนตัดสินใจ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวเป็นคุณสมบัติที่ทำให้บุคคลประสบผลสำเร็จในการดำเนินกิจการ ซึ่งนอกจากนี้ ยังมีคุณสมบัติอื่นอีกหลายประการที่ช่วยเกื้อกูล เช่น ความเชื่อมั่นในความสามารถที่จะเสี่ยง รับผิดชอบและการตัดสินใจ ความมั่นใจในความสำเร็จของตนเองในการทำงาน ความสามารถในการควบคุมตนเอง และจัดการเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อลูกค้า พนักงาน และสังคมที่ตนเองอยู่ (Dowling and Arder.1993) ส่วนข้อที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือผู้ประกอบการต้องมีการแข่งขันสูง อาจเป็นเพราะว่านิสัยของคนไทยส่วนใหญ่เป็นผู้รักสงบ ไม่ชอบการแข่งขัน จึงทำให้มีความเห็นด้วยที่สุดในคุณลักษณะของการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของสัญญา จิตตานนท์ (2527 : 20) และวชิร โอภิชากร (2533 : 22) ที่ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการว่าต้องเป็นผู้ที่มีความกล้าเสี่ยง มีความคิดริเริ่ม

และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของปราโมทย์ เจนการ (2523 : 93 - 123) ที่พบว่าองค์ประกอบของ ความเป็นผู้ประกอบการในด้านจิตลักษณะที่สำคัญนั้นมี 9 ประการ ได้แก่ 1) ความกล้าเสี่ยงอย่างสมเหตุผลในแง่ของการลงทุน 2) แรงจูงใจและค่านิยมที่ดีในการทำงาน 3) ความสามารถในการรับรู้ และมองเห็นช่องทางดำเนินธุรกิจ 4) คุณลักษณะคิดค้นประดิษฐ์ด้วยความมีเหตุผล 5) ความสามารถในการเสาะหาและกล้าเสี่ยงที่จะดำเนินธุรกิจ 6) ความเชื่อในอิทธิพลจากการควบคุมภายในตน 7) ความไม่เชื่อเกี่ยวกับโชคกลาง 8) ความเป็นผู้นำ และ 9) ความสามารถและเชื่อมั่นในสังคมเชิงธุรกิจ ซึ่งเข้ากับคุณลักษณะของการมีนิสัยในการแข่งขันสูงนั่นเอง

2. ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ นักศึกษามีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมและรายด้านว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านต่างๆ ในด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่

2.1 ด้านการผลิต นักศึกษามีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระด้านการผลิตโดยรวมและรายข้อว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ การทำสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษามีความเห็นว่าการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ย่อมสามารถนำไปจำหน่ายได้มาก ดังที่ ผศ.ดร. เรียร์ไชย - จิตต์แจ้ง (2542 : 112 - 114) ได้กล่าวถึงการแข่งขันทางธุรกิจในปัจจุบันว่ารุนแรงมาก และคุณภาพของสินค้าจะถูกนำมาเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจ และกระบวนการผลิตให้มีผลผลิตที่ดีมีคุณภาพ และใช้ต้นทุนอย่างคุ้มค่าที่สุด จะทำให้เพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับผู้ผลิตอื่นได้ โดยเน้นการแปลงวัตถุดิบ และทรัพยากรในการผลิตให้เป็นผลผลิต (กรมการศึกษานอกโรงเรียน .2545 : 3) ดังนั้นการควบคุมคุณภาพให้ได้มาตรฐานตามกำหนดไว้จึงเป็นเรื่องสำคัญ ส่วนข้อที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ผู้ประกอบการต้องรู้ขั้นตอนในการทำสินค้าหรือบริการของตน อาจเป็นเพราะว่านักศึกษามีความคิดเห็นว่าในปัจจุบันการจ้างบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะการผลิตนั้นๆ มาผลิต จะได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ โดยผู้ประกอบการจะเป็นเพียงผู้วางแผนกำลังการผลิตนั้น โดยจะต้องเข้าใจกรรมวิธีการผลิตของแต่ละขั้นตอนเสียก่อน เพื่อให้รู้ว่าจะต้องใช้เวลา วัตถุดิบ และกำลังคนในแต่ละขั้นตอนเท่าไร จากนั้นก็นำข้อมูลความต้องการสินค้าของผู้บริโภคมาใช้ในการพิจารณาวางแผนกำลังการผลิตควบคู่กันไป (การพัฒนาชุมชน : 2544) และสอดคล้องกับการศึกษาของ ประสงค์ ประณีต-พลกรัง , ศิริวรรณ เสรีรัตน์, และคณะ (2543) ที่ว่าผู้ประกอบการควรเป็นผู้ควบคุมคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐานที่ตลาดต้องการ และสนองความต้องการของผู้บริโภคให้ได้รับความพึงพอใจสูงสุด โดยเน้นแนวทางของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตก็คือ 1) การผลิตที่มีการใช้เวลาในการผลิตต่อชิ้นงานน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ก็จะเป็นการลดสินค้าที่ยังผลิตค้าง และอยู่ระหว่างการผลิต 2) ลดเวลาในการรอรับวัตถุดิบจากผู้ขาย เพื่อ

เพิ่มประสิทธิภาพในการส่งสินค้าให้เร็วขึ้น รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บสินค้า และสำรองวัตถุดิบ นอกจากนี้การปรับปรุงแก้ไขจุดที่เป็นปัญหาในขั้นตอนการผลิต ก็เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตด้วยอีกทางหนึ่ง

2.2 ด้านการตลาด นักศึกษามีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการตลาดโดยรวมและรายชื่อว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการต้องรู้จักการจัดหาสินค้าหรือบริการ เพื่อสนองความต้องการของลูกค้า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของธนวรรณ แสงสุวรรณ และคณะ (2544) ที่ว่าตลาดในโลกนี้ประกอบด้วยผู้ซื้อหลายคน และผู้ซื้อเหล่านั้นก็แตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น เพศ อายุ การศึกษารายได้ และนอกจากนี้ผู้บริโภคยังมีความแตกต่างในด้านความต้องการทรัพยากร สถานที่ขายสินค้า ทักษะการซื้อสินค้า และวิธีการเลือกซื้อสินค้า โดยผู้ประกอบการต้องสามารถจัดหาสินค้าหรือบริการ ให้เข้าถึงลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากกว่าคู่แข่งอื่น พร้อมกับสินค้าและบริการที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะด้านของลูกค้าแต่ละราย สำหรับข้อที่เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ผู้ประกอบการต้องวิเคราะห์ความต้องการของตลาดเป็นระยะๆ อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษายังขาดความรู้ และประสบการณ์ในการวิเคราะห์ความต้องการของตลาด ซึ่งการวิเคราะห์ความต้องการของตลาดให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลของลูกค้า ซึ่งทำได้ด้วยการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย เพื่อการผลิตสินค้าหรือบริการที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ได้มากที่สุด (สำนักงานพัฒนาและบริการวิชาการ. 2545) และสอดคล้องมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (ม.ป.ป.) ที่ว่าการวิเคราะห์ความต้องการของตลาด ต้องวิเคราะห์ตลาดเป้าหมาย สถานการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต กลยุทธ์ทางการตลาดของกลุ่มแข่งขันส่วนแบ่งทางการตลาด ลักษณะและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ภาวะการแข่งขันขายตัว และขอบเขตของตลาด ช่องทางการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ใหม่ และผลิตภัณฑ์ การโฆษณา ส่งเสริมการขาย พนักงานขาย และการประชาสัมพันธ์

2.3 ด้านการจัดการ นักศึกษามีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการจัดการโดยรวมและรายชื่อว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ด้านการวางแผนในการทำงานล่วงหน้า โดยในการดำเนินธุรกิจ ถ้ามีการเริ่มต้นที่ดีแล้ว เท่ากับว่าความสำเร็จอยู่ไม่ไกลเกินเอื้อม การทำแผนธุรกิจจึงเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นจุดเริ่มต้นที่ชี้ให้เห็นถึงเป้าหมายความพร้อมในการเริ่มธุรกิจ ความมั่นใจ และทิศทางการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ตั้งไว้ นอกจากนี้แผนธุรกิจยังเป็นผลรวมแห่งกระบวนการคิดพิจารณา และการตัดสินใจที่จะเปลี่ยนความคิดของผู้ประกอบการออกมาเป็นโอกาสทางธุรกิจ และยังเปรียบเทียบเป็นแผนที่ในการเดินทาง โดยแผนจะมีรายละเอียดทั้งเรื่องการตลาด การแข่งขัน กลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ การคาดคะเนทางการเงินที่จะชี้นำผู้ประกอบการไปสู่ความสำเร็จ หรือชี้ให้เห็นถึงด้อยอน และข้อควรระวัง โดยลักษณะแผนธุรกิจที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ 1) กระชับ 2) ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญ 3) ง่ายต่อการเข้าใจ และ 4) ปฏิบัติตามได้จริง (การจัดทำแผนธุรกิจชุมชน. 2545 : 1 - 2) ข้อที่

เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ผู้ประกอบการต้องมีความสามารถในการติดต่อกับผู้เกี่ยวข้องในวงการธุรกิจได้ อาจเป็นเพราะว่านักศึกษามีแนวความคิดว่าการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการจัดการในเรื่องนี้ยังเป็นเรื่องไกลตัว และหรืออาจเป็นเพราะว่ายังขาดความรู้และประสบการณ์ ว่าในปัจจุบัน การที่ผู้ประกอบการมีความสามารถในการติดต่อกับผู้เกี่ยวข้องในวงการธุรกิจได้เป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคเศรษฐกิจถดถอยเช่นปัจจุบัน นโยบายของภาครัฐ เรื่องหนึ่งคือการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็ก หรือที่เรียกว่า SMEs สามารถทำการแข่งขันและทำการค้าได้เพิ่มขึ้น โดยมีมาตรการสนับสนุนต่างๆ จากหลาย ๆ กระทรวง กรม (การจัดทำแผนธุรกิจชุมชน. 2545 : 19) ด้านบุคลากร นักศึกษามีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านบุคลากรโดยรวมและรายข้อว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการต้องรู้จักใช้คนให้เหมาะสมกับงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอุทิศ ศิริวรรณ (2545 : 217) ที่ว่าการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource -Management) ถือเป็นกลไกในการสนับสนุนงานส่วนอื่น ๆ การวางแผนให้เหมาะสมกับงานถือเป็นจุดสำคัญในการนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ทำให้เกิดความพึงพอใจของทุกๆ ฝ่าย การวิเคราะห์ความสามารถในงานด้านบุคลากร อาจพิจารณาจากปัจจัยหลายๆ ด้าน ได้แก่ การกำหนดคุณสมบัติของคนที่ปฏิบัติงาน ระบบการสรรหา – คัดเลือก ระบบการบรรจุ จ่ายค่าตอบแทน ระบบการพัฒนา และประเมินผล อัตราการขาดงาน การเข้าออกในกิจการ เป็นต้น และในข้อที่เห็นด้วยมากที่สุดอีกข้อหนึ่งคือ ผู้ประกอบการควรมีการส่งเสริมให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของธนชัย ยมจินดา (2528 : 24 – 25) ที่ว่าการจัดการเป็นศิลปะของการใช้บุคคลอื่นทำงานให้แก่องค์กร โดยการสนองตอบความต้องการความคาดหวัง และจัดโอกาสให้เขาเหล่านั้นมีความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน (Management as an art of getting done through other people by satisfying their needs, expectations and providing them opportunity for growth and development) ซึ่งเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ทำให้สมาชิกในองค์กรร่วมแรงร่วมใจ การช่วยเหลือกิจกรรมในองค์กรเป็นอย่างดี สำหรับข้อที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ผู้ประกอบการต้องรู้จักวิธีการพัฒนาความรู้ของผู้ร่วมงานอย่างต่อเนื่อง อาจเป็นเพราะว่านักศึกษามีความเห็นว่าการพัฒนาความรู้ของผู้ร่วมงานอย่างต่อเนื่องเป็นการเปลืองงบประมาณ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วการพัฒนาความรู้ของผู้ร่วมงานอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดประโยชน์สำคัญ 4 ประการ คือ 1) ทำให้ได้ลึบสมองตลอดเวลา 2) ทำให้สิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้นจากความคิดของบุคลากร 3) ทำให้เกิดการท้าทายเกิดขึ้นภายในตัวของบุคลากร และ 4) ทำให้เกิดความเข้าใจและเป็นผู้มีเหตุผลมากยิ่งขึ้น (สมชาย หิรัญกิตติ. 2542 :263)

2.5 ด้านการเงิน นักศึกษามีความคิดเห็นว่าปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านการเงินโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการต้องรู้จักการใช้เงินให้ได้ - ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการลงทุน สอดคล้องกับการศึกษาของธนุ กุลชล และคณะ (2535 :184) ซึ่งธุรกิจทั่วไปมี

การวางแผนกำไร เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การวางแผนกำไรของธุรกิจย่อมเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ราคาขายสินค้า ต้นทุนผันแปรต่อหน่วย ต้นทุนคงที่ ปริมาณการผลิต และปริมาณการขาย เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบโดยตรงต่อกำไรของธุรกิจ โดยการวิเคราะห์ต้นทุน จำนวนกำไร และแสดงให้เห็นว่าเมื่อปัจจัยต่างๆ เหล่านี้เปลี่ยนแปลงไป จะมีผลกระทบทำให้กำไรของธุรกิจเปลี่ยนแปลงอย่างไร เทคนิคการวิเคราะห์ต้นทุน จำนวน กำไร จะส่งผลให้ผู้ประกอบการรู้จักการใช้เงินให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการลงทุน สำหรับข้อที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ผู้ประกอบการต้องรู้จักแหล่งที่จะหาเงินทุนสนับสนุนเมื่อจำเป็น อาจเป็นเพราะว่านักศึกษายังไม่มีประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจจริง จึงทำให้มีความคิดเห็นในข้อนี้ น้อยที่สุด ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบันมีแหล่งเงินทุนให้กู้หลายแห่ง และหลายวิธีเช่น 1) สินเชื่อทางการค้า 2) เงินกู้ระยะสั้นจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต 3) เงินกู้ระยะสั้นจากกองทุนหมู่บ้าน 4) เงินกู้จากธนาคารออมสิน 5) เงินอุดหนุน 6) เงินทุนหมุนเวียนพัฒนาการชุมชน และ 7) เงินจากแหล่งทุนอื่นๆ ที่ให้การสนับสนุน (การพัฒนาชุมชน .2544 :179 – 180) ซึ่งผู้ประกอบการควรรู้จักแหล่งที่จะหาเงินทุนสนับสนุนเมื่อจำเป็น

2.6 ด้านอื่นๆ นักศึกษามีความคิดเห็นว่าปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ด้านอื่นๆ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการต้องมีความรู้เกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนาสินค้าหรือบริการ อาจเป็นเพราะว่าปัจจัยที่จะทำให้ธุรกิจประสบผลสำเร็จได้นั้น ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติส่วนตัวของเจ้าของกิจการมากพอๆ กับทักษะความชำนาญ และฐานะทางการเงิน ดังนั้นการที่ผู้ประกอบการต้องมีความรู้เกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนาสินค้าหรือบริการของตนนั้น ต้องเริ่มที่ “มองเห็นหรือพบแนวทาง” ที่ดีก่อน การมีแนวความคิดทางธุรกิจที่ดี จะไม่ทำให้ต้องผิดหวัง และสูญเสียเงินทองในภายหลัง การหาช่องทางเพิ่มมูลค่าให้สูงขึ้นของสินค้าและบริการ ผู้ประกอบการก็จะพบช่องทางหรือโอกาสสำหรับธุรกิจ และสามารถพัฒนาสินค้าและบริการของตนได้ (การวิเคราะห์ความพร้อมในการทำธุรกิจ. 2545 : 1 – 3) สำหรับข้อที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสินค้าและบริการ อาจเป็นเพราะว่านักศึกษามีความเห็นว่าสินค้าหรือบริการที่ตนเองประกอบธุรกิจไม่ผิดกฎหมาย จึงไม่ได้ให้ความสนใจในด้านนี้ ซึ่งในความเป็นจริงการมีความรู้ในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็น เนื่องจากผู้ประกอบการต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมาย โดยเจ้าของกิจการจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่ว่าจะเป็นการเสียภาษี การปฏิบัติงาน กฎหมายแรงงาน การจดทะเบียน และการขออนุญาตต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎหมาย (กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ SMEs. 2545 :1)

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา ในด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ และด้านความรู้พื้นฐานที่

จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านการเงิน และด้านอื่นๆ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ดังนี้

3.1 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 1 ที่ว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป บทบาทสังคมของเพศหญิงมีมากขึ้น มีความทัดเทียมกับเพศชาย ทำให้เพศหญิงและเพศชายมีความต้องการที่จะเรียนรู้เพิ่มขึ้น โดยหวังที่จะนำความรู้ไปใช้ในการทำงานหรือชีวิตประจำวัน จึงเป็นแรงจูงใจให้เพศหญิงเข้ารับการศึกษารอบรมเท่ากับเพศชายก็เป็นได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมปอง จันทร - มานิตย์ (2533 : 66) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เข้าร่วมกับไม่เข้าร่วมโครงการอาชีพอิสระ โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 121 คน ผลปรากฏว่า ไม่พบความแตกต่างของแรงจูงใจในการประกอบอาชีพอิสระของทั้งสองกลุ่ม เมื่อพิจารณาทางด้านเพศ อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง และสอดคล้องกับราทิพย์ พุ่มทรัพย์ (2537 : 261) ที่ได้ศึกษาการประเมินโครงการอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อโครงการการฝึกอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของรุจิรา ทองขุ่ม (2536 : 50) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัยในภาคใต้ พบว่า นิสิตนักศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านต่างๆ โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน

3.2 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 2 ที่ว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติของความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระโดยรวมทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี สื่อ สารสนเทศต่างๆ มีให้ค้นคว้าหาความรู้มากมายหลายแหล่ง นักศึกษาที่มีความต้องการประกอบอาชีพอิสระสามารถศึกษาได้ตามที่ตนต้องการ จึงเป็นผลให้นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระในด้านการจัดการ โดยนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุ 14 - 25 ปี และ 35 ปีขึ้นไป อาจเป็นเพราะว่าระหว่างอายุ 26 – 35 ปี เป็นวัยที่ต้องการก่อสร้างอนาคต ตลอดจนกระแสนะ การบริหาร การฝึกอบรม ในปัจจุบันธุรกิจจะเน้นในเรื่องการจัดการ ที่จะส่งผลสำเร็จต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ และสอดคล้องกับสัญญา จัดตานนท์ (2521 : 50) ที่ว่านักศึกษาที่มีอายุ 26 – 35 ปี เป็นวัยของผู้เริ่มประกอบอาชีพ และเป็นวัยที่พ้นวัยเรียนแล้ว ทำให้เกิดความจำเป็นและความบีบคั้นให้ต้องจับอาชีพ

อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อเลี้ยงชีวิต ดังนั้น การจัดการที่มีประสิทธิภาพย่อมทำให้ธุรกิจดำเนินไปได้ มากกว่า นักศึกษาที่มีอายุ 14 – 25 ปี และนักศึกษาที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป และการจัดการที่ดียังสอดคล้องกับจริยธรรม นักธุรกิจ (การจัดการและวางแผนธุรกิจ.ม.ป.ป. 2545: 57-58) ที่ว่านักธุรกิจพึงปฏิบัติต่อลูกค้า โดยยึดหลัก ดังต่อไปนี้ 1) พึงให้คำจ้างและผลตอบแทนที่เหมาะสม 2) พึงเอาใจใส่ สวัสดิการ 3) พึงพัฒนา 4) พึงให้ความ - เป็นธรรม 5) พึงศึกษา และทำความเข้าใจ 6) พึงเคารพสิทธิส่วนบุคคล 7) พึงให้ความเชื่อถือไว้วางใจ 8) พึงให้คำแนะนำปรึกษา และ 9) พึงสนับสนุน

3.3 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 3 ที่ว่า นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกันมีความคิดเห็น ต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติของความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการ ประกอบอาชีพอิสระโดยรวมทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ อิสระ ด้านการจัดการ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่มีพื้นฐาน - ความรู้เดิมสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบ อาชีพอิสระสูงกว่านักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันและเมื่อนักศึกษาได้เรียนรู้มากขึ้น มองเห็นถึงความสำคัญ ของการจัดการซึ่งจะเน้นในเรื่องของการบริหารที่อาศัยหลายปัจจัยเข้ามาช่วย เช่น จิตวิทยาการบริหาร การ จัดการแบบมุ่งเน้นผลงาน การทำงานเป็นทีม เพื่อให้ธุรกิจของตนดำเนินไปได้ด้วยดี และด้านการตลาด พบความ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยนักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นสูงกว่านักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งความรู้พื้นฐานด้านการ ตลาดเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะการตลาด คือทุกอย่างที่เราทำเพื่อสนองความต้องการของลูกค้า และก่อให้เกิด - การขาย โดยมีผลกำไรและต้องมี 1) การจัดหาสินค้า / บริการที่ลูกค้าต้องการ 2) การกำหนดราคาสินค้า / บริการ ที่ลูกค้า ยินดีจะจ่าย 3) นำสินค้า / บริการไปสู่ลูกค้า และ 4) ให้ข้อมูลและดึงดูดใจเพื่อให้ลูกค้าซื้อสินค้า / บริการ ของเรา (เอกสารเสริมความรู้ โครงการฝึกอบรมพัฒนาผู้มีศักยภาพเพื่อประกอบธุรกิจ SMEs.2545:6) และ สอดคล้องกับงานวิจัยของยุพิน คงคานนท์ (2533 : 85-86) ที่ว่าปัจจัยที่เป็นคุณลักษณะในการช่วยส่งเสริมให้การ ประกอบอาชีพอิสระประสบผลสำเร็จได้ตามเป้าหมาย คือพื้นฐานความรู้เดิม โดยผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการ เรียนรู้งานได้เร็ว ย่อมมองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพให้ก้าวหน้ามากขึ้น

3.4 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 4 ที่ว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัย จำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พบความ - แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติของความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพ อิสระโดยรวมทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ในด้าน

การผลิต และด้านการจัดการ พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านการผลิต นักศึกษาที่ว่างงานมีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระสูงกว่า นักศึกษาที่อาชีพ รับจ้าง (รับจ้างทั่วไป ไม่มีเงินเดือนประจำ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็น เพราะเวลานักศึกษาที่ว่างงานมีเวลา และโอกาสได้พบเห็นสินค้า หรือบริการมากกว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง จึงทำให้ทราบว่าสินค้าหรือบริการในปัจจุบันการผลิตต้องคำนึงถึงความแตกต่างของสินค้า การยอมรับของสังคม และนำมาเป็นความรู้พื้นฐานในการผลิตเพื่อให้เกิดความต้องการของลูกค้า และสอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญา - สัตตานนท์ (2521:52) ที่ว่าผู้ว่างงานนอกจากจะได้รับการศึกษาสูงกว่าผู้ประกอบการอาชีพอิสระแล้ว ยังได้รับการ ฝึกอบรมหรือปลูกฝังวิชาชีพจากระบบการศึกษามากกว่าอีกด้วย ส่วนในด้านการจัดการ นักศึกษาที่มีอาชีพรับ ราชการ / รัฐวิสาหกิจ / หน่วยงานเอกชน (มีเงินเดือนประจำ) มีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จ ในการประกอบอาชีพอิสระสูงกว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง (รับจ้างทั่วไป ไม่มีเงินเดือนประจำ) อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ.05 อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/หน่วยงานเอกชน (มีเงินเดือนประจำ) เห็นระบบการจัดการการทำงานของหน่วยงานอื่นมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่ - สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันสูงกว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง ซึ่งอาจมีโลกทัศน์ที่แคบ และสภาพการทำงาน ไม่เอื้อต่อการเฝ้าหาความรู้ และสอดคล้องกับเอกสารเสริมความรู้ โครงการฝึกอบรมพัฒนาผู้มีศักยภาพเพื่อ ประกอบธุรกิจ SMEs (2545:4) ที่เห็นว่ากระบวนการผลิตให้มีผลผลิตที่ดีมีคุณภาพ และใช้ต้นทุนอย่างคุ้มค่าที่สุด จะทำให้เพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับผู้ผลิตอื่นได้ โดยคำนึงถึงกำลังการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาด เครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ เทคโนโลยีการผลิตที่เลือก และนอกจากนี้ต้องคำนึงถึงคุณภาพ ผลผลิต กำลังคน และระบบการบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องจักรด้วย

3.5 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 5 ที่ว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัย จำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พบความ - แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการ ประกอบอาชีพอิสระโดยรวมทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพ อิสระของผู้ประกอบการ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท มีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระสูงกว่านักศึกษาที่มี รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และนักศึกษาที่มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 8,000 บาท และนักศึกษาที่มีรายได้ 5,000 – 8,000 บาท มีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพสูงกว่านักศึกษาที่มี รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีรายได้สูง มองธุรกิจที่สลับซับซ้อนกว่า หวังผลกำไรมากกว่า ซึ่ง สอดคล้องกับคุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการที่ประสบผลสำเร็จ ในข้อที่ว่า ผู้ประกอบการต้องแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ (การศึกษาเอกชน. 2539 : 30-31) ส่วนในด้านความคิดเห็นที่มีต่อ ปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ

อิสระ ในด้านการผลิต พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท มีความคิดเห็นสูงกว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่ำกว่าระดับ 5,000 บาท สำหรับด้านการตลาด ด้านการจัดกา และในด้านอื่นๆ นักศึกษาที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระสูงกว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 6 ที่ว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับสมภพ มานะรังสรรค์ ชุติศักดิ์ เดชเกรียงไกรกุล นิทัศน์ คณะวรรณ และธีรพล แซ่ตั้ง (2543 : 7-8) ที่ว่าการ “คิดใหม่ ทำในสิ่งที่แตกต่าง” ทำหายกลัววางทิศทางที่จะไปของธุรกิจในอนาคต จุดมุ่งหมายของธุรกิจไม่ใช่เรื่องของโอกาสหรือดวง และประสบการณ์ แต่เป็นเรื่องของการตัดสินใจที่ถูกต้อง และไม่ใช่ว่าสิ่งที่ต้องรอคอย แต่เป็นสิ่งที่ต้องทำให้สำเร็จและบรรลุให้ได้ เราต้องรีบดำเนินการเปลี่ยนแปลงธุรกิจตั้งแต่วันนี้ ทั้งในรูปของการสร้างเสริมความถนัด ความเชี่ยวชาญใหม่ การสร้างอารมณ์ร่วมใหม่ ในการร่วมแรงร่วมใจให้ไปในทิศทางเดียวกัน ปรับทัศนคติในการทำงาน ไม่อ้างอิงกับความสำเร็จเก่าๆ หรือวิธีการเดิมๆ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลวิจัย

จากผลการศึกษา นักศึกษามีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ทั้ง 2 ด้าน อย่างเห็นด้วยมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยเหล่านี้มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพอิสระเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน - กรุงเทพมหานคร 1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ควรตระหนักถึงปัจจัยสำคัญนี้ และนำไปปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพระยาสัน ให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียน และสามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ของ นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในรายวิชาอื่นๆ ที่เปิดสอนในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1
2. ควรศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันสามารถนำไปประกอบ อาชีพอิสระได้จริง
3. ควรศึกษาติดตามผลคุณภาพของนักศึกษาที่จบการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน เพื่อทราบถึงความ เหมาะสมของการจัดการเรียนการสอนกับตลาดแรงงานในปัจจุบัน ในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชน
4. ควรศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการนวดฝ่าเท้าในชุมชนเมือง ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 1 เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2525). **หลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน พุทธศักราช 2525**. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ.
- .(2545). **การตลาด (เอกสารเสริมความรู้ โครงการฝึกอบรมพัฒนาผู้มีศักยภาพเพื่อประกอบธุรกิจ SMEs**. หน้า6. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- .(2545). หน้า4. **การผลิต (เอกสารเสริมความรู้ โครงการฝึกอบรมพัฒนาผู้มีศักยภาพเพื่อประกอบธุรกิจ SMEs**. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- .(2541). **การศึกษาช่องทางการประกอบอาชีพ**. หน้า 3. กรุงเทพฯ : กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- .(2524).**คู่มือการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ**.กรุงเทพฯ:หนึ่งเจ็ดการพิมพ์.
- .(2526).**คู่มือการดำเนินงานตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ**. กรุงเทพฯ : กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- .(2545). **โครงการฝึกอบรมพัฒนาผู้มีศักยภาพเพื่อประกอบธุรกิจ SMEs. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ SMEs**. ชุมชน. กรุงเทพฯ : เอกพิมพ์ไทย.
- .(2545). **โครงการฝึกอบรมพัฒนาผู้มีศักยภาพเพื่อประกอบธุรกิจ SMEs. การจัดทำแผนธุรกิจ** - ชุมชน. กรุงเทพฯ : เอกพิมพ์ไทย.
- .(2545). **โครงการฝึกอบรมพัฒนาผู้มีศักยภาพเพื่อประกอบธุรกิจ SMEs. การตลาด**. กรุงเทพฯ : เอกพิมพ์ไทย.
- .(2545). **โครงการฝึกอบรมพัฒนาผู้มีศักยภาพเพื่อประกอบธุรกิจ SMEs. การผลิต**. กรุงเทพฯ : เอกพิมพ์ไทย.
- .(2545). **โครงการฝึกอบรมพัฒนาผู้มีศักยภาพเพื่อประกอบธุรกิจ SMEs. การวิเคราะห์ความพร้อมในการทำธุรกิจ**. กรุงเทพฯ : เอกพิมพ์ไทย.
- .(2529). **แนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- .(2538). **ชุดวิชานโยบายกรมการศึกษานอกโรงเรียน ปี 2538**. กรุงเทพฯ : กองแผนและพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- .(2539).**คู่มืออบรม และดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพ**.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศึกษานอกโรงเรียน.

กรมการศึกษานอกโรงเรียน.(2542).พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.กรุงเทพฯ:พริกหวานกราฟฟิค.
กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. (2540). "จิตวิทยาอาชีพ : พฤติกรรมด้านอาชีพและการฝึกอาชีพ", พัฒนาเทคนิคศึกษา.
หน้า 14 . กรุงเทพฯ.

กรมการพัฒนาชุมชน. (2544). คู่มือส่งเสริมการดำเนินงาน : กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และกิจกรรม-
เครือข่าย. พิมพ์ครั้งที่ 1.กรุงเทพมหานคร :บพิตการพิมพ์.

————.(2544).ภูมิปัญญาไทยสู่สากล “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” พิมพ์ครั้งที่ 1.กรุงเทพมหานคร :
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.

กรมสามัญศึกษา. (2535). คู่มือผู้บริหารการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของ-
นักเรียนสุพรรณบุรี : โรงพิมพ์เซ็นทรัลมีเดีย.

การศึกษาเอกชน. (2539, สิงหาคม). อาชีพอิสระ. กรุงเทพฯ : กองทุนส่งเสริมการศึกษาเอกชน.

เจลีเยว บุรีภักดี .(2527).แนวโน้มการทำงานของเยาวชนไทย.กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติทบวง –
มหาวิทยาลัยและสมาคมอาเซียน.

————.เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ , สมปอง จันทรมานิตย์ และ ยุพิน อดทนนท์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ณ
ห้องประชุมใหญ่มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ วันที่ 29 กันยายน 2531.

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2523).การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ:ภาควิชาพื้นฐานของการศึกษา คณะศึกษา -
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

.....(2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทองอยู่ แก้วไทรอะ. (2544). แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการเรียนการสอนการศึกษานอก -
โรงเรียน เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการศึกษา.
กองแผนและพัฒนากิจการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน.

ธนชัย ยมจินดา. “ทฤษฎีองค์การ” หน่วยที่ 4, พฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ . เอกสารการสอนสาขาวิชาวิทยา
การจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ฝ่ายการพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ธนวรรณ แสงสุวรรณ, ดร. และคณะ.(2544). การบริหารการตลาด. กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

ธนู กุลชล และคณะ. (2535). การเงินธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร : คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัย-กรุงเทพ.

เชียรไชย จิตต์แจ้ง, ผศ.ดร..(2542).การจัดกการการตลาดและการผลิต. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- นราทิพย์ พุ่มทรัพย์. (2537). *การประเมินโครงการอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท กศ.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ถ่ายเอกสาร.
- ประดิษฐ์ ชาสมบัติ และผาสก พงษ์ไพจิตร. (2531). "การประกอบอาชีพส่วนตัวในกรุงเทพมหานคร," *รายงานผลการสัมมนาระดับชาติ เรื่องการส่งเสริมการทำงานนอกระบบในเมือง*. หน้า 82 - 102. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- ประสงค์ ปราณิตพลกรัง, ผศ.ดร., ศิริวรรณ เสรีรัตน์, รศ., และคณะ. (2543). *การบริหารการผลิตและการปฏิบัติ-การ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : ธนัชการพิมพ์.
- "ประเทศไทยเป็นหวัด". (2544, 24 - 30 ธันวาคม).มติชนสุดสัปดาห์ . หน้า 33.
- ปราโมทย์ เจนการ.(2523). *การศึกษาอบรมกับความเป็นผู้ประกอบการ*. ปริญญาโท กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- พวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง. (2541). *การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตร - วิชาชีพระยะสั้นหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*.ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เจริญผล.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. สาขาวิทยาการจัดการ. (ม.ป.ป.).*ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหาร หน่วยที่ 1 - 8*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ยุพิน อดทน. (2533). *ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ*. ปริญญาโท กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว)กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุจิรา ทองขุ่ม. (2536). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายมหาวิทยาลัยในภาคใต้*. ปริญญาโท กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ สุจริยสาส์น.

วชิระ โอภิธาร. (2533). **ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมสร้างเสริมในครอบครัวและสถานศึกษา กับ -**

จิตลักษณะที่ เอื้อต่อการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาอาชีวศึกษาในภาคใต้. ปรินุณานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วินัย สายหงษ์. (ม.ป.ป.). **ชุดฝึกอบรมทางไกล หมวดที่ 4 วิชาการบริหารศูนย์บริการการศึกษานอก-
โรงเรียนอำเภอ หน่วยที่ 29 เรื่องการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ โครงการอบรมผู้บริหาร
ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ.** กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน.

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 . (2545). **เอกสารสรุปผลการดำเนินงานการจัดการศึกษา -
นอกโรงเรียนประจำปีงบประมาณ 2544.**

----- (2543). **เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาผู้นำชุมชน คณะกรรมการ และเครือข่าย
โครงการจัดการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความพร้อมในการพึ่งตนเอง
ของชุมชน (พื้นที่เขตฝั่งธนบุรี).** กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1.

สมชาย หิรัญกิตติ.(2542). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์.** กรุงเทพฯ : เอ็กสเปอร์เน็ท จำกัด.

สมปอง จันทรมานิตย์. (2533). **การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เข้าร่วมกับไม่เข้าร่วมโครงการอิสระ โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัด
นนทบุรี.** ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว)กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย -
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สมภาพ มานะรังสรรค์ ชูศักดิ์ เดชเกรียงไกรกุล นิทัศน์ คณะวรรณ และธีรพล แซ่ตั้ง (2543). **พลิกโฉมธุรกิจ
อย่างไรให้เป็นต่อ.** กรุงเทพฯ : เอช.เอ็น. กรุป จำกัด.

สุพิน โสณข. (2543). **ทัศนคติของการประกอบอาชีพ และพัฒนาทัศนคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางเมืองเขื่อนผ่องอนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ.**
ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). **มติชนสุดสัปดาห์. 24-30 ธันวาคม
หน้า 33.**

สำนักงานพัฒนาและบริหารวิชาการ, ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. (2545). **วิชาชีพอิสระและการ
สร้างงานด้วยตนเอง. เอกสารประกอบโครงการฝึกอบรมพัฒนาผู้มีศักยภาพเพื่อประกอบวิชาชีพ
อิสระและสร้างงานด้วยตนเอง, ณ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล 14 - 18 มกราคม 2545.** ถ่ายเอกสาร.

- สำนักมาตรฐานการศึกษา.(2545). **ชุดวิชาการจัดการและการวางแผนธุรกิจ**. สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ
กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.โรงพิมพ์บริษัทศรีสยาม
พรินท์แอนด์แพคเกจ จำกัด.
- สุริพร ศรีทองกิตติกุล.(2521). **ความสนใจทางด้านอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน
ปากน้ำวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุนทร สุนันท์ชัย. (2529). **การศึกษาออกโรงเรียน...เส้นทางที่ไม่สิ้นสุด**. กรุงเทพฯ ฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- สมิตร คุณากร. (2523). **หลักสูตรการสอน**. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- เสาวนีย์ เลวลัย. (2536). **การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบโรงเรียน**.กรุงเทพฯ ฯ
: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สมปอง จันทรมานิตย์. (2533). **การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธ
ยม**
ศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เข้าร่วมกับไม่เข้าร่วมโครงการอิสระ โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัด
นนทบุรี.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย -
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุทิศ ศิริวรรณ. (2545). **การจัดการธุรกิจชุมชน**. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบัน
ราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- Davis,Reed C. and Arthur, Horne M. (1986, June). "The Effect of Small – Group Counseling and A
career on Career Decidedness and Maturity," *In The Vocational Guidance Quarterly*. 31 :
255 – 264.
- Dowling,Barbara Tolley and Arder, Marianne Mcdougal. (1993). **Business Concepts**. Boston :Heinle &
Heinle Publishers.
- Ezell Lonnie B., and Tatate Henry H. (1955, November). "High School Students Look to the Future,"
Journal of Educational Research.49.
- Jacobowitz, A. and Vidler D. (1982,March). "Characteristics of Entrepreneur : Implication of Vocation
Guidance," *Vocational Guidance Quarterly*. 30 : 252 – 257 .
- Keith, Lyman A.(1971). **Introduction to Business Enterprise**. New York : McGraw – Hill Book
Company.
- Levinson, D.J. ,et al. (1978). **The Seasons of Man's Life**. New York : Knopf .

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

๒๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตบางขุนเทียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนารณ์ พุทมนต์ธร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร" โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ให้นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาชีพพระยะสัน รายวิชาการนวดฝ่าเท้า หลักสูตร 50 ชั่วโมง จำนวน 50 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนารณ์ พุทมนต์ธร ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นารณ์ หะวานนท์)

กณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานกณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

0416.0107/868
07
10.008

ที่ ศธ 0416.0107/ 993

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตบางขุนเทียน
แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กทม.10150

3 กันยายน 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อ้างถึง หนังสือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ ทม 1012/6490 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2545

ตามที่ บัณฑิตวิทยาลัย ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวธนาภรณ์ พุทธมนต์ธร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา ได้ทำการเก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตบางขุนเทียน พิจารณาแล้วเห็นว่าการทำสารนิพนธ์ เรื่องความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระฯ ของนางสาวธนาภรณ์ พุทธมนต์ธร จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคุณภาพชีวิตของประชาชน และต่อการดำเนินงานของกรมการศึกษานอกโรงเรียน จึงยินดี และอนุญาตให้ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมมาตร คงชื่นสิน)

อาจารย์ 2 ระดับ 7 รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตบางขุนเทียน

ฝ่าย ส่งเสริมและบริการ

โทร. 0 2415 1406 โทรสาร 0 2415 1405

เลขรับ.....	237
วันที่.....	18 ก.ย. 2545
เวลา.....	

ที่ ทม 1012/ 6524

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10

31 สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตคลองสาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนาภรณ์ พุทธรณ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาชีพพระยะสัน รายวิชาการนวดฝ่าเท้า หลักสูตร 50 ชั่วโมง จำนวน 120 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนาภรณ์ พุทธรณ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นาภรณ์ พุทธรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

- ททบ

- รองคณบดี
คณบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

19 ne 45

ที่ ศธ 0416.0101/ 1533

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน
โรงเรียนวัดเศวตฉัตร อาคารสำนักงาน ชั้น 2
แขวงบางลำภูล่าง เขตคลองสาน กทม. 10600

103

23 กันยายน 2545

เรื่อง ให้ความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อ้างถึง หนังสือมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ ทม 1012/6524 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2545

ตามที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ขอความอนุเคราะห์ให้นางสาวธนาภรณ์ พุทธิมนต์ธร
นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ นั้น
ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสานได้พิจารณาแล้ว เห็นว่ามีประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
และอนุญาตตามหนังสือที่อ้างถึงแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางอรสา โพธิ์ทอง)

ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน

กลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวก

โทร. 0-2438-7384

โทรสาร 0-2438-8177

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จ
ในการประกอบอาชีพอิสระ

เรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา
หลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้ มีจุดประสงค์เพื่อต้องการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จ
ในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา หลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน
กรุงเทพมหานคร คำตอบของนักศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอน
วิชาชีพพระยะสัน ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสานให้เหมาะสมต่อไป ผู้ตอบแบบสอบถามต้องตอบ
ทุกข้อและทุกตอน

คำแนะนำ แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ
ของนักศึกษหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามความเป็นจริง

1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
2. อายุ
 - () 14 – 25 ปี
 - () 26 – 35 ปี
 - () 35 ปีขึ้นไป
3. พื้นฐานความรู้เดิม
 - () ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 - () ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น – มัธยมศึกษาตอนปลาย
 - () สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. อาชีพ
- () รับจ้าง (รับจ้างทั่วไป ไม่มีเงินเดือนประจำ)
 - () ประกอบอาชีพอิสระ (ทำงานส่วนตัว)
 - () รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/หน่วยงานเอกชน (มีเงินเดือนประจำ)
 - () ว่างาน
5. รายได้ต่อเดือน
- () ต่ำกว่า 5,000 บาท
 - () 5,000 – 8,000 บาท
 - () สูงกว่า 8,000 บาท
6. ประสบการณ์การประกอบอาชีพอิสระ
- () มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอิสระ
 - () ไม่มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอิสระ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยจำเป็นสำหรับความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ

ชี้แจง : ให้นักศึกษาอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่า การประกอบอาชีพอิสระจะสำเร็จได้ต้องมีคุณลักษณะตามข้อความนั้น
 มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
คุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการ				
ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้มีความมุ่งมั่นที่จะประกอบอาชีพอิสระ				
ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้ที่มีความรักจะประกอบอาชีพอิสระ				
ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้ตั้งใจจริง ไม่ล้มเลิกความตั้งใจในการประกอบ - อาชีพอิสระแม้จะมีอุปสรรคเกิดขึ้น				
ผู้ประกอบการต้องพิจารณาความพร้อมของตนเองก่อนการประกอบอาชีพอิสระ ใหม่ ๆ				
ผู้ประกอบการต้องพิจารณาความพร้อมของครอบครัวก่อนการประกอบ - อาชีพอิสระใหม่ ๆ				
ผู้ประกอบการจะต้องมีความเชื่อมั่นว่าจะประสบความสำเร็จ ในการประกอบอาชีพอิสระ				
ผู้ประกอบการต้องมีนิสัยในการแข่งขันสูง				
ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้มีความอดทน ขยัน ตั้งใจจริง				
ผู้ประกอบการต้องพร้อมที่จะแก้ไขปัญหา เพื่อให้ธุรกิจดำเนินต่อไปได้				
ผู้ประกอบการต้องมีความเป็นผู้ยึดมั่นในสัญญาการทำงานโดยการมีวินัย ในตนเอง				
ผู้ประกอบการต้องรอบคอบในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด				
ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้ที่มีความเพียรพยายาม				
ผู้ประกอบการต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อลูกค้า				
ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญกับลูกค้า				
ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้มีคุณธรรม ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ฝ่ายเดียว				
ผู้ประกอบการต้องแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ				
ผู้ประกอบการต้องใช้เวลาว่างอย่างเป็นประโยชน์				

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ					
1. ด้านการผลิต					
ผู้ประกอบการควรมีความรู้พื้นฐานในข้อต่อไปนี้					
1.	รู้เรื่องสินค้าหรือบริการที่ตนต้องการประกอบเป็นอย่างดี				
2.	รู้ขั้นตอนในการทำสินค้าหรือบริการของตน				
3.	รู้จักเลือกใช้วัสดุในการผลิตให้เหมาะสมกับสินค้าหรือบริการ				
4.	ทำสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ				
5.	รู้จักแหล่งที่เลือกซื้อวัสดุในการผลิตดี				
6.	รู้จักประมาณการซื้อเข้า – ขายออก เพื่อควบคุมจำนวนสินค้าให้เหมาะสม				
2. ด้านการตลาด					
ผู้ประกอบการควรมีความรู้พื้นฐานในข้อต่อไปนี้					
1.	มีความรู้ในจุดเด่นและจุดด้อยในสินค้าหรือบริการของตนเอง เพื่อรู้ว่าจะขายหรือให้บริการกับใคร				
2.	มีความยืดหยุ่นต่อความต้องการของลูกค้า รู้ใจลูกค้า				
3.	ต้องวิเคราะห์ความต้องการของตลาดเป็นระยะ ๆ				
4.	รู้จักการจัดหาสินค้าหรือบริการ เพื่อสนองความต้องการของลูกค้า				
3. ด้านการจัดการ					
ผู้ประกอบการควรมีความรู้พื้นฐานในข้อต่อไปนี้					
1.	ต้องมีความรู้ด้านการวางแผนในการทำงานล่วงหน้า				
2.	ต้องมีการจัดระบบการดำเนินงานได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน				
3.	มีความสามารถในการติดต่อกับผู้เกี่ยวข้องในวงการธุรกิจได้				

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ					
4. ด้านบุคลากร					
ผู้ประกอบการควรมีความรู้พื้นฐานในข้อต่อไปนี้					
1.	รู้จักใช้คนให้เหมาะสมกับงาน				
2.	รู้จักวิธีการพัฒนาความรู้ของผู้ร่วมงานอย่างต่อเนื่อง				
3.	รู้วิธีการปกครองผู้ร่วมงานให้อยู่ร่วมกันได้				
4.	มีการให้การส่งเสริม กำลังใจ แก่ผู้ร่วมงาน				
5.	ดูแลบุคลากรไม่ให้ทำลายสิ่งแวดล้อม				
5. ด้านการเงิน					
ผู้ประกอบการควรมีความรู้พื้นฐานในข้อต่อไปนี้					
1.	รู้จักการใช้เงินให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการลงทุน				
2.	รู้จักแหล่งที่จะหาเงินทุนสนับสนุนเมื่อจำเป็น				
3.	รู้จักวิธีการใช้เงิน อย่างเหมาะสม				
4.	รู้จักการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ในกิจการ				
6. ด้านอื่น ๆ					
ผู้ประกอบการควรมีความรู้พื้นฐานในข้อต่อไปนี้					
1.	มีทักษะการต่อรองราคาการซื้อขาย				
2.	มีความรู้ด้านภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการ				
3.	มีความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการ				
4.	มีความรู้เกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทย ส่งผลต่อการประกอบอาชีพอิสระของตน				
5.	มีความรู้เกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนา สินค้าหรือบริการ				

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

นายวิมล	จำนงบุตร	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน - กรุงเทพมหานคร 1 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
นางสาวสุวรรณา	ล่องประเสริฐ	ศึกษานิเทศก์ 7 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
อาจารย์เปรมสุรีย์	เชื้อมทอง	รองคณบดีคณะครุศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ทม 1012/6069

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 1

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวธนาภรณ์ พุทธมนต์ธร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน และนางสาวสุวรรณา ล่องประเสริฐศึกษานิเทศก์ 7 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวธนาภรณ์ พุทธมนต์ธร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

๕ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนาภรณ์ พุทธรณ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร" โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง รองคณะบดีคณะครุศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนาภรณ์ พุทธรณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 คอ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นางสาวธนาภรณ์ พุทมนต์ธร
เกิดวันที่	07 มีนาคม 2507
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	304 หมู่บ้านวังทอง เพชรเกษม 77
สถานที่ทำงาน	แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน วัดอนงค์ารามวรวิหาร ถนนสมเด็จพระเจ้าพระยา แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 10600
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2521	ประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนวัดเวฬุราชิน ถนนเทอดไทย แขวงบางยี่เรือ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2526	มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ แขวงภาษีเจริญ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2528	ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2531	ศศ.บ. (การจัดการ) สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2545	กศ.ม. (สาขาวิชาธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ